Bi destve anîna mafên neteweyî yên gelê Kurd di çarçoveya Îranekî Demokratîk û Federalî de

agirî

Hejmar:13 Novembera 2004'ê Zayînî

Sermaweza 1383'ê Rojî

Rojnameyeke siyasî û çandî ye

Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê diweşîne

Agirî bû yek salî

Biryarnameya Rêxistina Navneteweyî ya Enerjiya Etomî derheq Îranê hate pesend kirin

Aqibet di roja duşemî 29.11.2004'an de, Rêxistina Navneteweyî ya Enerjiya Etomî biryarnameyek derheq Hikûmeta Îslamî a Îranê pesend kir ku têde xebatên Îranê ji bo dewlemendkirina Uraniyûmê û bi destxistina çekên Etomî û tevkuj bi giştî dê bihêne rawestandin. Îranê jî biryarnameya civîna roja duşemiyê ku dewlemendkirina Uraniyûmê û çekên tevkuj ji Îranê qedexe dike, pejirand.

Midehê çend mehan bû ku dan û standinên xurt yên navneteweyî di navbera Hikûmeta Îslamî û aliyên dijî vê xebata Îranê dimeşiyan. Qirar bû ku doza Etomî ya Hikûmeta Îslamî û dîktator a Îranê ji bo Konseya Ewlekariya Rêxistina Neteweyên Yekbûyî bihê şandin.

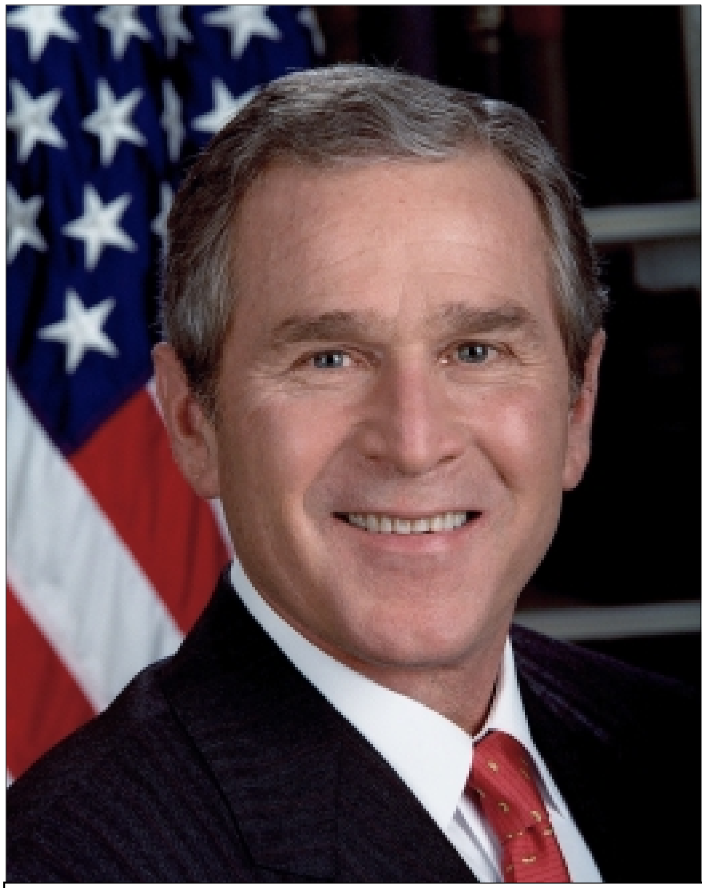
Amerîka piştgiriyê ji şandina doza Etomî ya Îranê bo Konseya Ewlekariyê dike. Berdevkê Wezareta Karê Derve yê Amerîkayê ragehand ku Îran di bin çavdêriya navneteweyî de ye, eger bi nepenî berevajî vê biryarnameya Ajansê tevbigere, divêt Rêxistina Navneteweyî ya Enerjiya Etomî Doza Etomî ya Îranê ji Konseya Ewlekariyê re bişîne.

Weşana **Agirî** salekê berî niha trevlî rojnamevaniya Kurdî bû. Di dema yek saliya kar û xebatên xwe de 12 hejmar lê hatine belav kirin.

Desteya Weşana Agirî bi hinceta yekemîn salvegera derçûna Agirî û nirxandina yek saliya kar û xebata xwe, dîtin û nêrînên hin xwendevanên xwe xistiye ber çavê we hêjayan. Ew dîtin û nêrîn di rûpelên 9 heta 17'an ya vê hejmara Agirî de cih girtine.

Nameya Pîrozbahiya Sekreterê Giştiyê PDK Îranê bo "Bush"

Piştî serkevtina "George W Buş" di hilbijartinên Serok Komariya Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê de û dubare hilbijartina Buş bo Serok Komariya vî welatî hevalê xebatkar, Kekê Mistefa Hicrî, Sekreterê Giştiyê PDK Îranê peyameke pîrozbahiyê ji Serok Buş re şand ku eva jêrîn deqa wê ye:

Birêz Pirîzîdênt Buş!

Serok Komarê Dewletên Yekbûyî yên Amerîkayê!

Serkevtina te yê birêz di hilbijartina Serok Komariya Amerîkayê de bo cara duyem, cihê keyfxweşiya Îraniya bi giştî û bi taybetî gelê Kurd li Kurdistana Îranê ye. Bi vê hincetê ve em pîrozbahiyê ji te dikin û hêvîdar in di gera duyem ya Serok Komariya xwe da tu piştevan û alîkariyeke micid yê gelên vêzar yên Îranê di hilveşandina hikûmeta terorîst û dijî azadî û demokrasiya Komara Îslamî a Îranê û ava kirina hikûmeteke demokratîk di vî welatî de bî.

Bi nemana Komara Îslamî a Îranê, cîhan zaf rihet û xweştir dibe

Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê
Sekreterê Giştî
Mistefa Hicrî
3'ê Novembera 2004'an

Bi hinceta koça dawî ya Erefat Serokê Filistînê

Piştî du heftiyan berengarî tevî mirinê di nexweşxaneya leşkerî ya bajarê Parîsê, aqibet rêberê Xebata Rizgarîxwaz û serokê hilbijartî yê Filistînî, Yasir Erefat, di roja 11.11.2004'an de wexera dawî kir. Mirina wî kesayetiyê navdar û mezin bû sebebê xem û kovana hemû azadîxwazên cîhanê.

Di roja 22'ê Novembera 2004'an de rê û resma xatirxwaziya dawî ji termê pîroz yê Erefat li Qahîreya Paytextê Mîsrê bi beşdariya gelek ji serok û karbidestên mezin yên welatên cîhanê hate lidarxistin. Her di vê rojê de di nava hembêza gelê Filistînê teslîmî axê hate kirin.

Bi hinceta wexera dawî ya serokê Filistînê, Sekreterê Giştî yê PDK Îranê peyameke

serxweşiyê ji birêz Ruhî Fitûh, serokê Parlemana Filistînê re şand. Deqa peyamê bi vî awayî ye:

Peymaa hevxemî ya Sekreterê Giştî yê PDK Îranê bo gelê Filistînê bi hinceta koça dawî ya Serok Yasir Erefat

Birêz Ruhî Fitûh!

Serokê demî yê Dewleta Filistînê!

Bi xem û kovaneke zaf em ji nûçeyê koça dawî ya Serok Yasir Erefat agehdar bûn. Bi vê hincetê û di wê dema nexweş de, ji aliyê rêberiya PDK Îranê û bi navê gelê Kurd li Kurdistana Îranê, em tevî we û gelê Filistînê rêz û hurmetê ji bîranîn û derbasbûyiya wî mêrê mezin yê dîroka we û ew xebatkarê mandînenas yê rêya azadî û misogerkirina mafê gelê Filistînê digirin û bisedema ji dest çûna wî kesayetiyê navdar serexweşiyê ji gelê Filistînê û malbata wî ya hêja dikin û em di wê xem û kula mezin de xwe bi şirîkê we dizanin. Her di wê derheqê de em bi dileke pir kul û keser hevderdiya xwe tevî we û ji rêya we jî bi gelê Filistînê re radigehînin.

Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê
Sekreterê Giştî
Mistefa Hicrî
1383.08.21'ê Rojî
2004.11.11'ê Zayînî

Îran, hişyariya Kurdan

N: Kirîs Koçîra
Jêder: Heftînameya Le Noavel Qbs, Parîs, 21.10.2004 Zayînî
W bi Farsî: Dr. Xusro Ebdulahî
W bi Kurmancî: Şehab Xalidî

Dîmenek ji bajarê Sine

Kurdên Îranê ku bûyerên Kurdistana Îraqê bi hûrî dişopînin, û di rastî de dinihêre wir –çimku li wir biryarên wan xewna guherîna serxwebûna bi kiryar ya piştî 13 salan bi serxwebûna tewaw dibînin- li pey bi fermî naskirina taybetmendiyên xwe yên neteweyî û çandî ji aliyê Tehranê ve ne.

Sine paytexta parêzgeha Kurdistanê, yek ji çar parêzgehên rûniştvane Kurd yên Îranê, bajareke 350,000 kesî ye. Ev bajara ji paytextên din yên Kurdistanê yanî ji Silêmanî û Hewlêr li Îraqê û Diyarbekir di Turkiyê de nûjentir û avedantir e. Ji meydana "Înqilab" (şoriş) ve ber bi meydana Azadî, di dawiya rojê de xelkekî zaf, bilez li ser cihê peyaçûna şeqama Firdosî û herwiha di nav wan firûşgahên bazirganiyê yên yekcar nûjen de ku taze di xiyewana Pasdaran de hatine vekirin mijîlî hat û çûnê ne. Di nava vê xulyaqetê de hejmara ciwanan zortir e. Herwiha hejmara serbaz (Leşker)an, çimku nabe em ji bîr bikin ku Sine di hemen demê de bajarekî Padiganî ye. Helbet hijmara xwendekaran jî kêm nine, çimku Sine di bingeh de bajarekî zanîngehî û paytexta rewşenbîrî di beşa rûniştiyên Soranî yên Kurdistanê de ye. Divêt em bizanin ji wê demê pêde ku ev bajara bûye xwediyê çar zanîngehan, navê rewşenbîriyê ku pêştir li ser bajarê Mihabadê bû, niha ev nave ketiye ser Sinê. Divê em bizanin ku piraniya rojnameyên Kurdî ku di van dawiyane de izna weşandinê bi wan hatiye dan, di bajarê Sine de ne û her di vî bajarî de ye ku xwendekarên Kurd dest bi pêkanîna civînan kirine, sexmeratî lome û gazindekirin ji partiyên dîrokî, û li ser pirsa serxwebûna Kurdistanê behs û gengeşê dikin. Yek ji xwendekarên Sineyî di vê derheqê de wiha dibêje: "xwendekarên Kurd bi nepenî li Sine û herwiha li ciyên dinê li Îranê, di kolanên zanîngehan de kom dibin û behs û gengeşeyên kûr û berfireh li ser pêşeroja Kurdistanê dikin". Ev kombûnane ku neyasayî û nefermî ne, ji 70 salan berî niha ve dema ku xwendekarên Kurd bi awayekî xweristî ji bona hurmetgirtin ji salvegera sê bûyerên herî dilêş yên dîroka Kurdan li hev civiyan, dest pê bûne. Ev sê bûyerên dilêş navbirî ne ji: Bombedumana bajarê Helebçê ji aliyê hêza esmanî a Îraqê ve di 16.03.1988'an de, şehîd kirina du rêberên PDK Îranê yanî şehîd kirina Dr, Ebdulrehman Qasimlo li 13.07.1989'an di Viyenê de, û şehîdkirina Dr. Seîd Şerefkendî di 17.09.1992'an de. Di navbera van kombûnên salane de, van xwendekaran caran dest bi weşandina tirakt yan rojnameyan dikirin.

Di rastî de piştî hilbijartina Mihemed Xatemî bo Serok Komariyê, di sala 1997'an de ye ku xwendekarên Kurd, bi hêviyeke zaf ve dest bi rêxistinên micid û civînên ser û ber ji bo behsên felsefî û dîrokî kirin. Di vê derheqê de yek ji xwendekaran wiha dibêje: "em xwediyê Firants Fanun nînin, lê me Îslamîl Bêşîkçî heye, (Rewşenbîrekî Turk ku seba nivîsandina hinek pirtûkan li ser pirsa Kurdan, 20 salan ji jiyê xwe di girtîgehên Turkiyeyê de derbas kiriye) ku berdewamiyê ji vê têzê diket ku Kurdistan beylekeke (kolomiyeke) navneteweyî ye û em jî li ser vê baweriyê ne ku Îran ji kedkarên kêm destheq yên Kurd û ji çavkaniyên avî, mifaha xwe jê werdigire û Kurdan di Kurdistanê de diperçiqîne".

Yek ji xwendekaran ku dora xwe a Duktorayê dibihorîne, wiha dibêje: "Rastiyeke tal e ku em tevî pirseke micid a nasnameyî rû bi rû ne û ev jî eva ye: "Ciwan tevî çanda Kurdî nenasyar in û muzîka Kurdî nas nakin". Lê hemû ev ciwanane, li hember her bûyerekê ku ji wî aliyê sînor, yanî di Kurdistana Îraqê de biqewime, bi tundî dijkiryaran ji xwe nîşan didin. Ev karên terorîstî ku di destpêka meha Febroya 2004'an de li bajarê Hewlêrê di Kurdistana Îraqê de ku 117 kesan jiyana xwe ji dest da, bû sedema pêkhatina meş û xwenîşandanên hevderdiyê û rê û resmê →

Îran, hişyariya Kurdan

Doma: R. 3

şîn û taziyê di Kurdistana Îranê bi xasmanî di bajarê Sinê de, ku bi hezaran kes li ser cimatan kom bûn.

Ragehandina Yasaya Bingehîn ya demî di Îraqê de li 08.03.2004'an di Bexdayê de, bû sebebê pêkhatina xwenîşandanên tund û tûj di gişt bajarên Kurdistana Îranê de. Erê gelo naveroka wê yasayê çi bû ku Kurd di Kurdistana Îranê de rabine ser xwe û keyfxweşiya xwe eyan bikin? Vê yasayê hebûna hikûmeteke herêmî a Kurdan di Îraqê de bi fermî nas dikir û ragehand ku zimanê Kurdî yek ji wan her du zimanên fermî yên Îraqê ye û herwiha cîgirkirina sîstema Federaliyê bi bi fermî nas dikir. Rojnamevaneke Kurd ji Tehranê di vê derheqê de wiha dibêje: "Ji bo Kurdên Îraqê Federalîzm kêm e, lê ji bo me Kurdên Îranê ku me çi tiştek nine, tişteke mezin e".

Kurdên Îranê ku 8 hetanî 10 ji sedê ya nifûsa Îranê pêk tînin, xwestikên wan çi ne? Di rastî de ravekirin û berhevdanên li ser esliyeta rastîn ya bizavên heyî gelek dijwar e, çimku piraniya wan nepenî ne, û ew weşanên ku têne belav kirin -bo nimûne weşana **Pirsyar** Ku tenê sê hejmarên wê hatine weşandin–zaf caran qedexe ye, tevî vê yekê jî, mirov dikare navê bizavekê bîne ku ji rewşenbîrên şorişvan pêk têt û xwe ser bi eniya çep dizane. Ev bizava radigehîne ku: "Federalîzm nabe wek rêçareyeke hertimî û bingehîn bête hesibandin". Ev bizava di rastî de daxwazkarê serxwebûnê ye. Yek ji tagirên vê bizavê di vê derheqê de wiha dibêje: "Em xwe bi hevwelatiyê vî welatî nahesibînin. Di navbera Kurdan û Îraniyan de sînor çinine. Dema ku Dr. Razanî (Parêzgarê nû yê Sinê) çanda Kurdan bi çandeke paşverû nav dibe, em nikarin vê yekê qebûl bikin. Em nikarin wan kesana tab bikin ku dixwazin çanda xwe bi ser me de bisepînin".

Di halekê de ku hinek ji rewşenbîr vê bizavê bi bizaveke zal dihesibînin, hejmareke dinê ji rewşenbîrên Kurd xatircem in ku hejmara alîgirên rêya çareseriya **gav bi gav** îro di Kurdistanê de ji alîgirên **serxwebûnê** zêdetir in. Niha divê em bizanin ku alîgirên rêya çareseriya **gav bi**

Di bajarê Sine de "xwendekarên Kurd bi nepenî li Sine û herwiha li ciyên dinê li Îranê, di kolanên zanîngehan de kom dibin û behs û gengeşeyên kûr û berfireh li ser pêşeroja Kurdistanê dikin". Ev kombûnane ku neyasayî û nefermî ne, ji 70 salan berî niha ve dema ku xwendekarên Kurd bi awayekî xweristî ji bona hurmetgirtin ji salvegera sê bûyerên herî dilêş yên dîroka Kurdan li hev civiyan, dest pê bûne. Ev sê bûyerên dilêş navbirî ne ji: Bombedumana bajarê Helebçê ji aliyê hêza esmanî a Îraqê ve di 16.03.1988'an de, şehîd kirina du rêberên PDK Îranê yanî şehîd kirina Dr, Ebdulrehman Qasimlo li 13.07.1989'an di Viyenê de, û şehîdkirina Dr. Seîd Şerefkendî di 17.09.1992'an de.

---

gav çi dibêjin?

Ew dibêjin: "Mirov nikare berevaniyê ji têza serxwebûnê biket. Divêt em bi rastiyê re bibin, divêt em xeyalan bi rastiyên Rojhelata Navîn re bidin berhev û gav bi gav di cîhanekê de ku golobalîzasiyon hakim e, bigihîjne armancên xwe".

Di rastî de, hem alîgirên serxwebûnê û hem yên ku tevî rastiyê ne, aliyê kêm di tevahiya xwe de xebata çekdarî ret dikin. Hejmarek ji rewşenbîrên Kurd ku di Apartmaneke xemilandî bi alaya Kurdistanê –Alaya neteweyeke nedîhar de li hev civiyane, wiha dibêjin: Me ji dîrokê û ji ceribandinan şîret wergirtiye. Em jiyaneke sade dixwazin. Jineke Kurd di nava yek ji wan girûpên xebatkar de têkoşînê dimeşîne, dibêje, min zarok hene. Ez naxwazim ku kur yan keçeke min Farsekê bikuje, yan jî Farsek evladê min bikuje. Berpirsê yek ji weşanên Kurdî dibêje: Ew Kurdên ku di derveyî welat de dijîn, gazindan ji me dikin û seba vê terze bîrkirinê sexera me dibin û hikûmet jî me bi cudaxwaz dihesibîne. Bi vê pêkê ji her aliyekê ve em di bin gazindan de ne! Her ev kese dibêje, ez we xatircem dikim ku bûyerên Îraqê bandorên jêhatî li ser hikûmeta Îranê didanên, û divê hikûmeta Îranê xwe tevî rewşa nû û ser û ber ya cîhanî dûz biket! Lê ev yeka nabe sebebê evê ku gencek di civînekê de bêje, di Rojhilata Navîn de demokrasî çi nine û diyalog jî çi pirsekê çareser naket!

Niha ev têkiliya bîr û rayan ji bo rêjîma Tehranê çi tirseke micid çinine, çimku serbarê hebûna du partiyan ku xwediyê ceribandinên zaf di warê xebata siyasî û xebata çekdarane de ne, wek: PDK Îranê û Komele, ya rastî eva ye ku PDK Îranê, di nav xelkê gundan de heya radeyekê xweştivî ye, lê piştî şehîdbûna Dr. Qasimlo û Dr. Şerefkendî gelek zeîf (jar) bûye û di nava rewşenbîran de hinde hitbar çinine. Xwandekarên Kurd gazindan ji wan xebatkarên pîr dikin ku di nava refên vê partiyê de ne û dibêjin ku bi qasê hewce ne radîkal in.

Li ser Komelê ku tûşî veqetiyanên cur be cur bûye, û li encama gêre û kêşeyên îdeolojîk yên bê dawî bona gihîştin bi Şoreşa Sosyalîstî, çi jê nemaye, divê em bibêjin ku ev Partiya heta ketiye ber lome û →

Îran, hişyariya Kurdan

Doma: R. 4

gazindeyên tund jî. Di rastî de xwendekarên Kurd yên Îranê vê rexneya ku ji partiyên xwe digirin, eva ye ku "Ev Partiya ne dizanin şer bikin û ne jî dîplomasiyê".

Rewşenbîrên Kurd li ser vê baweriyê ne ku hemû hevwelatiyên wan şoreşvan ninin û vê yekê jî qebûl dikin ku pêvajoyeke girîng wekî binajoyiya Sunnîmeseb di Kurdistanê de heye ku kariye piştî mirina du mirovên olî yên Sunnîmeseb, yanî Ehmed Moftîzade, pêşnimêjê Sinê, û Şêx Mihemed Rebîî pêşnimêjê Sunnîmeseb yê Kirmaşanê (piranîya nifûsa vî bajarî şîî meseb in) hejmareke zaf ji xelkê li dû xwe re bikişînin. Ehmed Moftîzade di sala 1996'an de hate kuştin. Îro rojê kesên vê bizavê hem binajo (ol hişk) û hem jî alîgirên Sedam in.

Rojnamevanekî Sineyî di vê derheqê de wiha dibêje: "Li vir gel ji aliyê zaniyariyan ve di bêxeberiyê de ne. Li vir heta kesanek hene ku nizanin li Helebçê de çi bûye û ji wan cinayetên ku Sedam Husên afirandine, bêxeber in".

Eva jî rast e ku weşanên Kurdî tenê li sînorê 5 an 6 rojnaman de mane. Ev weşane ku ji destpêka sala 2000'an pêde ji dayîk bûne, navbera 10 hetanî 20000 dene jê têne çap û belavkirin. Ew weşane di rastî de hefteyî ne, ku kêm û zêde û ser û ber û li gorî yasaya weşanan bi du zimanên Kurdî û Farsî têne weşandin, lê ev mijarên Farsî wergêrana mijarên Kurdî nîne û rojnamevanên van weşanan îfade (îtirafê) dikin ku ew neçar in ku mijaran sansor bikin. Yek ji rojnamevanên weşana **Aştiyê** ku ji meha Febriya 2004'an pêde dest bi weşanê kirî ye, wiha dibêje: Zaf hêlên sor hene. Em nikarin li ser Kurdan û bi taybetî Kurdên Îranê biaxivin". Rojnamevaneke dinê ji weşana **Rojhelat** ku yekemîn hejmara wê di 18,01,2004'an de hatiye weşandin wiha dibêje: "Berpirsyarên dewletî gotine me ku nabe em hinde li ser Federalîzmê qise bikin. Lê dîsan jî em hinek mijaran derheq wan welatên ku sîstema Federalî hene û heta li ser sîstemên Federal diweşînin. Em nikarin rasterast li ser arîşe û pirisgirêkên Kurdên Îranê biaxivin, lewra em li ser pirsgirêkên Kurdên dinê qise dikin". Rojnamevanekî dinê ji weşana **Aso** ku xwe bi dil û can ve şorişvan dihesibîne, vê pirsê wiha kurt diket, Qanûna weşanan vê iznê dide me ku em nêzîkî 29 li sedê ji ewa ku em fikir dikin bînine ser kaxizê. Di rastî de em mijûl in li ser pişta Dûpişkê re dimeşin.

Got û bêjên bi Tehranê re... yan mifah wergirtin ji karta Amrîkayî?

Yek ji berpirsyarên derece bilind yê Wezareta Hundir ku xwediyê dosye yên Kurda ye, dibêje: "Ji vê demê pêde ku Xatemî bûye Serok Komar, bi me biryar hatiye dan ku em pirsa Kurd ji rêya diyalogê ve çareser bikin".

Ya rastî jî eva ye ku hinek hevdîtin li sala rabohurî li Silêmaniyê û di binka YNK'ê de, di navbera şanda hikûmeta Îranê û nûnerên yek ji wan du bizavên Komelê pêk hat. Çimku Ebdulla Muhtedî Sekreterê Giştî peywendî tevî wî nehate girtin. Lê qirar e ku birayê wî Selah Muhetdî di pêşerojeke nêzîk de bo Îranê bête gazî kirin.

Lê li ser PDK Îranê, ku vê partiyê ew pîlana di bajarê Viyenê de (şehîd kirina Dr. Qasimlo di sala 1989'an de) ji bîr nekirî ye, divêt em bêjin ku ev partiya bona gotûbêjê çend şert û merc danîne ku rayedarên Îranê vê yekê qebûl nakin. Ya rastî eva ye ku PDK Îranê daxwazkarê vê yekê ye ku ev gotûbêjên ku renge bêne kirin, divê bi eşkereyî bêne ragehandin, û ev gotûbêjane li Ewropayê û bi berhevbûna zêrevanên navneteweyî ve birêve biçin.

Rayedarên Îranê li ser vê baweriyê ne ku partiyên Îranî yên Kurdan niha bi "wereqa" Amerîkayê dilîzin. Berpirsyarekî bilind yê Îranî di vî warî de wiha dibêje: "Partiyên Kurdan yên Îranî bi vê yekê dilxweş in ku Amerîka dê leşkerên xwe bona êrîşê bişînne ser Îranê û ev partiyane bi giştî, ew rolê ku PDK'ê ya kekê Mesûd Barzanî û YNK'ê ya birêz Mam Celal Talibanî leystin, bilîzin. Van partiyan gotine Amerîkayiyan ku ew dikarin dehan hezar kesî çekdar bikin û Kurdistanê serbest bikin. Lê Amerîkayî naxwazin ku Îranê biazirînin, çimku em dikarin bandorên mezin li ser bûyeran di Îranê de danên.

Berbijariya Şêwirmenda Buş "Condoleeza Rice", bo Wezîrê Karê Derve yê Amerîka

Piştî cî negirtina "Colin Powell" (67 salî), Wezîrê Karê Derve di dewleta berê ya Amerîkayê de, Buş Şêwirmenda Ewlekariya Neteweyî, "Candoleeza Rice" bo Wezareta Karê Derve bi Sinayê nasand. Di van çend rojên tê de dê Sina li ser hilbijartina wê bo Wezareta Karê Derve biryarê bidet.

"Raice" yek ji wan kesên e ku hitbarek zaf li cem Serok Komarê Amerîka heye û alîgirê şerê Îraqê bûye. Di 4 salên yekem yê hikûmeta Komarîxwazan bi serokatiya Buş, hevkariya navbera "Powell" û aliyên hikûmetê yên din baş nedimeşiya. "Powell" ji sala 2001'an were Wezîrê Karê Derve yê Amerîkayê bû.

Tevî Colin Powell sê Wezîrên din jî di hikûmeta nû de cîh negirin.

Komara Îslamî ya Îranê û azadiya weşanan

Dara Natiq

Piştî serhildana jiyana şaristaniyê, hewcehiya destveanîna zaniyariyan yek ji pêwîstiyên herî bingehîn yên jiyana civakî ye. Ji wê demê pêde ku demokrasî wek mezintirîn destkevta jiyana giştî ya mirovan bingeha wê hate darêtin, azadiya eyankirina bîr û rayan wek yek ji bendên herî destpêkî yên demokrasiyê hate naskirin. Belavok jî him seba pêvajoya zaniyariyan û him jî wekî tirîbonekî giştî bo eyankirin û derikandina fikr, bîr û ramana mirovan bi stûna çarê ya demokrasiyê hate binavkirin.

Yek ji xalên demokrasiyê di her welateke demokrat de azadiya belavokan e. Di vî serdemî de tevahiya saziyên navneteweyî û parêzvanên mafên mirovan, rewşa belavokan mîna pîvanekê bo hebûn yan nebûna azadiyê di civakê de dihesibînin. Rohn û eyan e ku di hikûmetên serberedayî û dijî gelî de azadiya belavokan bi terzên cur be cur têne binpê kirin.

Azadiya belavokan di dîroka Îranê de diyarokek e, ku zaf bi kêmî tê xuya kirin. Di destpêka belavbûna çapemeniyan were hetanî niha cuda ji heyamekî zor kêm nebe, xelkê welatê me her tim bedela azadiya belavokan û pêvajoya azadiya zaniyariyan! Tevî sansor, xwe sansor kirin, daxistina weşanan, girtin û kuştina rojnamevanan û… berengar bûne.

Çend salên destpêka Şorişa Meşrûte û destpêka hikûmeta Mihemedriza Şa û herwiha du salên piştî sala 1357 (1979)'an çend nimûneyek in ji azadiya belavokan di Îranê de. Lê piştî 2'ê Cozerdana 1376 (1997)'an, weşandina belavokan bi qasekê xurt û berfireh bû ku karî bi bandor tê kirina xwe li ser civakê, rejîmê tevî komek arîşe û girêpêçkên taze berengar biket. Her çend rayedarên hikûmetê hewldan ku astê berhevdan û rêjeya zaniyariyan bi wî qasî bin ku ewan pêxweş e, lê jêhel çûna hişyariya xelkê û çavnetirsiya hindek ji rojnamevanan û herwiha zêdebûna wan mijarên ku hikûmetê nedixwast di belavokan de bihê baskirin, pêvajoya kontirol kirina wan ji destê rayedarên hikûmetê der xistibû.

Gef û gurên rêberê rejîmê û herwiha arîşe û astengên Dezgeha Dadê ya rejîmê jî nekarî çi bandorekê li ser wê diyaroka nexwestî danê û tenê dibûne hegera haydana zêdetire kom û civatên xelkê, heta ku di destpêka sala 1379 (2000)'an de bi emrê Xamineyî daxistina bi kom a weşanan û girtin û binçavkirina rojnamevanan pêvajoyeke bileztir bi xwe ve girt ku hetanî niha jî didome, bi awayekê ku kom û civatên cîhanî, welatê Îranê bi yek ji mezintirîn zîndana rojnamevanan û Xamineyî jî bi yek ji mezintirîn dujminê weşanan binav kirin.

Xelkê Îranê ji mafê azadiya eyankirina bîr û bawerên xwe û rexne û gazinde kirin ji hikûmetê bêpar in. Ew kesên ku li ser derikandina bîr û baweriyên xwe yan jî gilî û gazinde kirin ji rejîmê dixebitin, tevî tirsa kuştin, bêser û şûn kirin, zîndanî kirin û cezayên giran rû bi rû dibin.

Li gor kiryara Dezgeha Dadê dijî azadiya derikandina bîr û ramanan di sala 2000'an de, weşandina 90 rojname û belavokên serbest di 2 salên derbasbûyî de hatine rawestandin û ji aliyê kêm 209 Jornalîst bi sedema eyankirina bîr û bawerên xwe û weşandina nivîsarên bilome derheq rejîmê hatine hepsî kirin. Rêxistina Nûçegihanên Bêsînor, Îranê bi yek ji mezintirîn zîndana Jornalîstan di cîhanê de binav kiriye. Rayedarên Komara Îslamî a Îranê cuda ji daxistina rojname û tepeserkirina rojnamevanan, bi sedan Malperên înternêtî fîltêrguzarî kirin e û piraniya kafênêtên înternêtî jî niha di bin zêrevaniya Wezareta Îtilaatê û sîxorên ser bi rejîmê da ne.(1)

Di çend heyvên derbasbêyî de, cuda ji nivîskar, rojnamevan û xwandekarên azadîxwaz yên mîna: Ehmed Batibî, Teqî Rehmanî, Nasir Zirefşan, Riza Elîcanî, Ekber Gencî, Menûçêr û

Komara Îslamî ya Îranê û azadiya weşanan

Doma.R.6

Ekber Mihemedî, Insafelî Hidayet, Hesen Yosifî Îşkewerî û zaf kesên din ku bi salan e, di girtîgehên Komara Îslamî a Îranê de ne, pişkeke zaf ji xebatkar û wêblagnivîs û heta berpirsên teknîkî yên malperên înternêtî, wek Henîf Mezrûî, Mêhdî Dirayetî, Mesûd Qorêyşî, Riza Wetenxwah, Rozbêh Mîrbirahîmî, Şehram Refîzade, Cewad Temîmî, Omîd Mêmariyan, Firişte Qazî û Mehbûbê Ebasqulîzadê jî piştî daxwaza wan ji aliyê Dezgeha Dadê ve hatine binçav kirin. Di van du mehên bihorîn de malbat û parêzerên kesên ku di pêwendî tevî perwenda ku niha bi doza malperên înternêtî hatiye nas kirin, ne tenê izna hevdîtinê tevî kesên binçavkirî bi wan nehatiye dan, belkî ji sûç û cihê hepsîkirina wan jî bêxeber in.

Herwiha Rêxistina Nûçegihanên Bêsînor sêyemîn rapora xwe ya salane di warê azadiya weşan û ragehandinan di cîhanê de belav kir ku di nava 167 welatan de, Îran di rêza 158 mîn welatên cîhanê de cih girtibû û herwiha bi hebûna 14 rojnamevanan di girtîgehê de bi mezintirîn girtîgeha rojnamevanan di Rojhilata Navîn de hate hesibandin. Ev rapore bi îşare kirina helwêstên binyatên pawanxwazan, bo mînak Dezgeha Dadê a Îranê dibêje: Pawanxwazan ku wan hepsî kirina rojnamevanan pê kêm bû, di sala 2004'an de, dest bi tepeserkirina bi bername û ser û ber a malperên înternêtî kirine û bi dehan xebatkarên azadîxwaz û çeleng yên malperên înternêtî rapêçî girtîgehan kirine û bi sedan malperên înternêtî fîlterguzarî kirine û xelkê me yê welatparêz ji mifah wergirtina wan bêpar in.(2)

Serbarê bas kirina van hemû rastiyên tal jî, her mirovekî têgehiştî neçar e ku bi eqlê rayedarên Totalîtêr yên Komara Îslamî pê bikene. Erê gelo birastî ev cenabane çi car ji xwe napirsin ku heke qelem şikandin û nivîskar û rojnamevan fetisandin xwedî bandor ban, xwe eva 26 sal e ku eva şola wen e! Bes çawane ku nekarîne pêşiya hişyarbûna xelkê û kûrtirbûna kerb û kîna wan ji rêberên rejîmê bigirin, ku îro tevî vê tevgera seranserî berengar in?

Em her danên ku rejîmê karî hemû rojnameyekê girêdet û hemû rojnamevanekî cesûr û azadîxwaz jî bêxe girtîgehê de yan ji nav bibe, erê gelo bibaldan bi vê tevgera mezin ku di teknolojiya pêwendiyan de pêk hatiye û bibaldan bi van hemû pêşkevtinên zanistî û teknînkî ku dezgehên ragehandinê bo vegohastin û gehandina nûçe, raport û zaniyariyan pê piştrast in, dê bikarin Îran û Îraniyan ji cîhanê veqetînin û di tarîtî û bêxeberiyê de bihêlin?

Xelkê welatparêz û azadîxwaz yê Îranê ku pêşeng û alahilgirê xebata azadîxwazane ye, di van çend salên dawiyê de da kifşê ku çi pîlan û êrîşeke dujminên azadiyê bo têkşikandina wan û xebata wan, gavên wan şil naket û hemû carê bi gur û tîneke zêdetir ve, di hember zevtkerên maf û azadiyên xwe de, radiweste. Ev vîna qahîm û baweriya xwedîhêz ku bo standina azadiyê û xwe rizgarkirina ji destê deshilatperestên zordar û pawanxwaz ve, di wan de tê xuya kirin, ew yekdengî û hevalbendiya cîhanî ku di gel rojnamevanên cesûr û azadîxwaz yên Îranê de heye, û ew xîmê sist yê ku Komara Îslamî li ser hatiye avakirin, bi me dide eyanê ku di pêşerojeke nêzîk de ew evrên reş û tarî yên hinda welatê me, dê ji hev belav bibin û roja reş dê bi dawî were û gelê me dê bi dîtina roja geş û rohn a azadiyê şad be.

Jêder:

(1) Rapora Wezareta Karê Derve ya Swêdê li ser rewşa mafê mirovan di Îranê de

(2) Rapora Nûçegihanên Bêsînor

Hilbijartina Serok Komariya Efxanistanê û nirxandinek tevî hilbijartinên Îranê

Selîm Zencîrî

Hilbijartin yek ji bingehên demokrasiyê ye û dengdan jî hewcehiyên civaka şaristanî û medenî ye. Gelê Efxanistanê bi meşandina hilbijartina Serok Komariyê gavek mezin ber bi demokrasiyê ve avêt û bi dengdana xwe bi berendaman, yekem gava serkevtî ya xwe ber bi civaka şaristanî ceribandin. Ev hilbijartina bi guhartineke mezin a siyasî-civakî û herwiha bi mînakeke serkevtî bo deverê, xurt bûna demokrasiyê, afirandina delîveyan bo rêvebirina demokrasiyê û bidestve anîna azadiyê di welatên din yên Îslamî li herêmê bi taybetî welatên cîran tê zanîn.

Yekemîn hilbijartina Serok Komariya Efxanistanê di 9'ê Oktobra îsal de, bi pişikdariya 18 berendaman, di 19 parêzgehên wî welatî de bi piştevaniya hêzên ewlekariyê yên hundir û derveyî û herwiha nûnerên Yekîtiya Ewropa û Rêxistina Neteweyên Yekbûyî di rewş û zirûfeke hêmin de birêve çû. Her çiqas ku di destpêka hilbijartinê de 15 berendam bi sedema nedemokratîk û nezelal zanîna hilbijartinê daxwaza helavîstina →

Hilbijartina Serok Komariya Efxanistanê û nirxandinek tevî hilbijartinên Îranê

Doma: R. 7

dengan bûn, lê nûnerên navneteweyî û hemû şandên zêrevan yên hilbijartinê xwaziyarê domandina dengdanê û pêk anîna şandeke vekolînê bo pêre gihîştin bi pirsa nerazîbûyan bûn û di encamê de piştî lêkolînan, şandê hilbijartin bi rewa û meşrû da zanîn.

Ev pirosêse ku di kakila xwe de diyarokeke bedew û bê mînak di dîroka guhartinên siyasî-civakî yên Efxanistanê de tê nirxandin û pêla demokrasîxwaziyê di deverê de ber bi xurt bûnê bir, lewra em dê cehdê bikin ku girîngtirîn eslên wê di çar xalan de bînin zimên.

1- Rêveçûna vê hilbijartinê yekemîn ceribîna gelê Efxanistanê di pêşbirkêya siyasî de bû, çimkî berê cehd dikirin ji rêya leşkerî û afirandina şer û xwîn rijandinên taybetî ve rikeberên xwe ji holê rakin. Lê vê carê berevajî rabihorî û şer û xwînrêtinê bi tevlîbûn bi sindoqên denganê ber bi qonaxekî nû û medeniyetê çûn.

2- Pêşwaziya berfireh û pişikdariya 90 ji 100'ê ya xelkê Efxanistanê di vê hilbijartinê de û zafbûna berendaman ji girûp û eşîretên cur bi cur ve tevî hebûna azadî û delîveyên jêhat bo xebata siyasî-civakî a van. Ku eva jî serbarê hebûna çend salan şer û kawilkariyê eyankerê micid bûna Efxaniyan li wekhevî û hizra bi hev re jiyan di aramî û tenahiyê de bû.

3- Pişikdariya hemû tex û qatên tuxmî û mesebî yên Efxanistanê di vê hilbijartinê de eyankerê vîna negur û piştrast bûna wan ji bo pêk anîna pêkhateke nû li gor pirensîpên demokrasiyê, piloralîzm, nîzam û yasayê bû. Ewa jî di rewşekê de ye ku piştî 4 salan rizgarbûn ji kirîz û qeyrana tirajîdîk a 30 salî ya hundirî û deshilatdariya Talîban û Elqaîdê, gaveke wiha mezin ber bi demokrasiyê tê avêtin.

4- Ya ku herî balkêş û girîng bû, pişikdariya jinan bi qaseke zor (40 ji 100 a dengderan) û herwiha berendambûna jinekê û berêkaniya wê tevî rikeberan bû. Eva jî di halekê de bû ku jinên Efxanî hertim di perawêzê de bûn û izn bi wan nehatibû dayîn ku karîn û jêhatiya xwe biceribînin.

Lê ewa ku girîng û cihê baldanê ye dijkiryarên cur bi cur yên rayedarên Komara Îslamî derheq vê hilbijartinê bû ku berevajî dîtin û nêrînên wan hilbijartin tevî pêşwaziya xelkê Efxanistanê bi xasmanî penaberên Efxanî di Îranê de rû bi rû bû. Lewra bû sedema nigeranî û nerazîbûna Komara Îslamî ji rêveçûna

hilbijartineke azad û demokratîk di Efxanistana cîran de. Bê şik eva jî bersîveke xurt û didanşikên bo rayedarên Komara Îslam bû.

Nerazîbûn û meşrû nezanîna Komara Îslamî ne tenê ji ber bê ser û ber û fend û fêlên hilbijartinê bûn, belkî ji ber hin merc û pîvanan bû ku di vê hilbijartinê de berçav û xuya bûn. Pîvanên ku Komara Îslamî alîgir û tagirên wê bi dijber û roxênerên nîzamê dihesibîne, vir de emê cehdê bikin di çend xalan de metod û çawaniya hilbijartinê di Efxanistana paşverû û kevneşoptir ji Îranê tevî Komara Îslamî binirxînin.

1- Zêdebarê hemû kêmasiyan di vê piroseyê de, hilbijartina Efxanistanê tevî pîvanên navneteweyî hevterîb bû. Di vê hilbijartinê de kêrhatî bûna çi kesê ji ber nêrînên siyasî, olî nehate red kirin. Lê di Komara Îslamî de Şêwra Nobedar berpirsyarê bêjîngdan û betal kirin kêrhatiya berendamên neyar û rexnegir ji rejîmê ye.

2- Jin ji mafê berendambûna Serok Komariyê di Efxanistanê de nehatine bêpar kirin û pişikdariya xatûna Mesude Celal mînaka zîndî yê vê xalê bû, lê Jinên Îranê li gor şiroveya Şêwra Nobedar ji Yasaya Bingehîn ji vê postê bêpar in.

3- Çawaniya rêveçûna hilbijartinê di bin zêrevaniya şanda navneteweyî a bê alî de bû, lê di Komara Îslamî de Şêwra Nobedar şanda zêrevan e û daxwaz ji bo zêrevaniya navneteweyî qedexe ye û dijî asayiş û tenahiya welat tê hesibandin.

4- Çi astengek li ser rêya berendamên Efxanî di xebatên hilbijartinê de nebûn û di ziman anîna her terze pirogram, piroje û bîr û ramanên xwe de serbest bûn, lê di nîzama Komara Îslamî de her terze bername û nêrînek ku dijî yan heta rexne ji dezgehên rejîmê bigire bi bihorîn ji **hêla sor a nîzamê** tê hesibandin û berengarî sizayên tund dibin.

5- Rikeberên Hamîd Kerzay di baykot kirina hilbijartinê de serbest bûn, lê baykot kirina hilbijartinê di Îranê de qedexe ye û yên ku vê mînakê bikar bînin, li gor yasaya Komara Îslamî bi çarenûseke nediyar û bi saziyan re rû bi rû dibin.

Bi kurtî encam û berhema dengên xelkê Efxanistanê û avakirina dewleteke demokrat ji armancên şerekê ne ku hêzên hevalbend bi serokatiya Amerîka dijî terorîzmê rêvebirin û bû bi mînakek bo deverê û tirseke mezin û nîgeraniyek zaf bo wan welatên ku hevkarî û piştevanî ji terorîzmê dikin, li serweyî hemûyan Komara Îslamî a Îranê.

Jêder:
Malpera BBC
Malpera "iran emroz"

Weşana Agirî di yekemîn salvegera xwe de

Salekê berî niha Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê ji aliyekê bi merema nasandina her çiqas zaftir ya bizava rizgarîxwaz a gelê Kurd û PDK Îranê bi vê para xelkê Kurdistanê ku bi zaravê Kurmanciya jorîn dipeyiv in û xwendin û nivîsandina wan bi tîpên Latînî ye, ji aliyekî din di çarçoveya siyasetên çandî yên xwe de bo giringî pêdan bi pêşveçûna ziman û çanda Kurdî û pêşxistina astê rewşenbîriya vê parê ji xelkê Kurdistanê, weşana Agirî pêşkêşî rojnamevaniya Kurdî kir.

Ji wê demê were hetanî niha Agirî mehê carekê hatiye weşandin û niha pê davêje sala duyemîn ya temenê pîroz û qedirgiran yê xwe. Bê şik eva qonaxek ji xebat û karê Agirî ye û em hêvîdar in ku di pêşerojê de dema belavbûna Agirî kurttir bibe.

Desteya Weşana Agirî, di salvegera yekemîn ya vê weşana de seba nirxandina 12 hejmarên belavbûyî, tevî sipas û emegnasiya bê dawî ji hemû kesên ku di vî heyamî de hevkariya Agirî kirine, bi hewce zanî ji dîtin û nêrînên hin xwendevanan re haydar bibe.

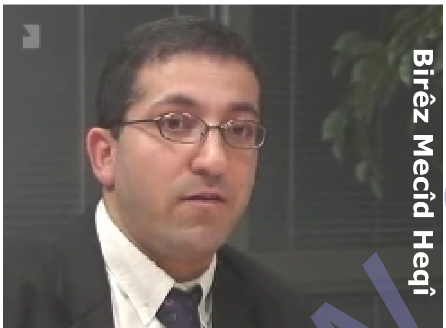
Me 3 pirsên jêrîn ji xwendevanên xwe re şandin, parek ji hevalan bersîva me dan ku em deqa wan pêşkêşî we dikin.

Pirsên derheq yekemîn salvegera weşana Agirî

Wekî xwendevanekê tu derçûna Rojnameya Agirî, wek yekem weşana Kurdî ya Kurmanciya jorîn li Kurdistana Îranê çawa dinirxînî?

Bi hizra te Agirî di erk û wezîfeyên xwe de çiqas serkevtî bûye?

Rexne û pêşniyarên te ji bo baştirbûna kar û xebatên Rojnameya Agirî çi ne?

Birêz Mecîd Heqî

Bersîva pirsa yekem

Rojname wek kereseyeke giring ya ragehandinê û kanaleke mezin û berîn ya evroyî ji bo diyaloga navbera endamên civakê cîheke bilind û dîrokî di pêşveçûna civaka mirovî de heye. Em dikaribin bi bivêrî bêjin, ku sedsala satelayt û înternetê û rewta globalîzasiyonê bi despêka rojnamevaniyê xurtiyeke bêwate bi xwe girt. Di vê çarçovê de û li ber tîşka vê rastiyê ku ji bona gehandina bîr û raman û siyasetên partiyeke xwedî dîrok û berpirsyar li hember pirsgirêkên siyasî, civakî, aborî, çandî û pêşeroja gelê Kurd wek Partiya Demokrat a Kurdistana Îranê, weşana Agirî netenê şanaziyeke mezin, belkî erkeke dîrokî û wazîfeyeke neteweyî bû. Di midehê sala derbasbûyî de em bînerê gelek bûyeran bûne û Agirî jî yek ji van kanalên xwedî giranî bûye li gehandin û şirovekirina wan pirsgirêkên derdora jiyana me dipeyivin. Agirî dergeheke nû ji bo diyaloga navbera êlîta rewşenbîr, siyasî, xwendevanên netewa me bi xasmayî li Kurdistana Îranê vekirî ye û bûye pirek peywendiyê di navbera bizava netewî ya gelê Kurd li Kurdistana Îranê di gel perçên din.

Bersîva pirsa duyem

Pîvana serkevtin yan jî zayifbûn û xalên lawaz yên kovar yan rojnameyekê divêt li gor rewşa civakî, demî û locîstîkî ya wê weşanê bê dan. Di cîhê xwe de Agirî li erka nasandina bizava gelê me li Kurdistana Îranê û nasandina Partiya me bi perçên din yê Kurdistanê gaveke destpêkî avêtî ye, lê ji bo gihîştin bi armancên xwe û ji bona wê ku bibe rojnameyek bi wateya zanistî ya xwe carê rêyeke dirêj di pêş Agirî de heye.

Ji aliyeke din di bin tîşka Agirî û felsefa nûjeniya wê hin fikr û ramanên nû cîhê xwe di nav rojnamevaniya Kurdî de peyda kirine ku dikaribin di pêşerojê de bibin motora piroseya demokratizasiyon û nûjen kirina civaka me.

Di warê zimanevaniyê de ez baverim Agirî û em xwendevanên wê jî divêt rêyeke dirêj bimeşin ji bona gihîştin bi asteke jornalîstî û naverokeke pisporane.

Bersîva pirsa sêyem

Rexne hergav bi wateya danîşankirina xalên lawaz yên xebat yan tiştekê nayê, lewra di nêzîk bûna me bi vê pirsê re bi hizra min hêvî xwastin ji bona serrast kirina hinek pirsgirêkên teknîkî dê gelek alîkariya Agirî biket.

Di zansita weşanê peyiva ROJNAME bi wataya wê weşanê tê ku: 1. bi kêmî heftiyê carekê bê weşandin, 2. navroka journalîstî hebe, 3. bi kêmî 50 % ji naveroka wê nûçe bin. Bi vî awayî wek em dibînin Agirî ji bilî xala 2. ev jî bê şik çi yek ji van mercên rojnamebûnê têde nînin. Bi hizra min diyarî kirina sinûrê weşanê û li gor wê jî darştina naveroka Agirî dê bikaribe gaveke mezin li rojnamevaniya Kurdî bavêje.

Agirî di mideheke kurt de kariye bibe cîhê hêvî û kaniya dîtin û ramanên gelek kesan. Ev cîh girtine her niha da berpirsyaretiyeke mezin e ji bo karbidestên vê mehnamê ji bo pêşdebirina vê barê giran.

Ji Agirî re temeneke dirêj û ji rojmanevan û karbidestên wê re serkevtin di kar û erka welatparêzî û xizmet bi peyiva şîrîn ya Kurdî de dikim.

Birêz Mihemed Eren/Amed

Yekem salvegera Rojnameya Agirî pîroz û binbarek be.

Lewra weşana rojnameke weha bi tîpên Latînî, li Kurdistana Îranê pêwîst bû, bi taybetî jî, bi zaravê Kurmancî...

Bersîva pirsa yekem

Ez vê yekê bi çend awaya girîng dibînim:

Yek: Ji ber ku ragihandina di navbera Kurdan de pareke mezin bi Latînî û bi Kurmancî ye. Herwiha weşanên bi Latînî, - li gor yên bi tîptên Erebî - xwendin û nivîsandinê, ango hemû şêweyê ragihandinê hêsantir dike.

Dudo: Ji ber ku rewşa Kurdistana Îranê ya partî û rêxistinên wê, ji aliyê siyasî, aborî, civakî û hunerî ve agahdar û haydar bibin û di hember wê de helwêsta xwe diyar bikin.

Sisê: Ji ber ku di navbera weşan û saziyên (ha yên siyasî, ha yên sivîl) Kurdî de peywendiyeke xurt û berfireh çêbe, pêwîstî bi weşaneke wiha heye.

Bersîva pirsa duyem

Her kar û xebatek, ji bo pêşketin û guhartinê gelek kêrhatî ye. Ev karê we jî, yek ji wan e, hewceyî pesindayînê ye. Lê kêmasî yan zêdebariya wê, ez bawer im ku dê di nav wextê de û di nav pratîkê de tekûz bibe.

Divê hûn bizanibin ku di navbera hejmara yekem û ya dazdan de gelek ferq û pêşketinên berbiçav hene.

Bersîva pirsa sêyem

Min biborînin, ez naxwazim şîretan li tu kesî û saziyê bikim. Lê dixwazim tenê çend pêşniyaran bikim.

Mirov nikare bibêje ku rojnameya we, ji aliyê naverok û di warê teknîkî de li pêş e. Ango di warê sererastkirin, rêzkirin, mîzanpaj û wêneyan de zêde xurt nîn e.

Rûpelên rojnamê, bi nivîsên hûr û gur dagirtinê. Ev jî xwendekaran nerihet dike û ji xwendinê dûr dixe. Di ciyê wî de hinek nivîsên xwe gir bikin û ji hev dûr bixin.

Mesela hûn dikarin ablema rojnamê rengîn bikin, bi vî awayî hem berbiçav tê, hem jî zêde balê dikişîne ser xwe.

Wek gotina dawî, di gel hemû kêmasiyên xwe pêwîstî bi rojnameyeke wiha heye. Ez di kar û xebatên we de serketinê hêvî dikim.

Birêz Rostem Cangîrî

Bersîva pirsa yekem

Bi hizra min weşandina her belavokekê li serdemê niha li Kurdistana Îranê di cihê xwe de xizmetekî zaf mezin e. Lê vê yekê ji bîr nekin ku, PDK Îranê wekî Partiya berpirsiyar û dîrokeke pir dirêj û rengîn di bizava Kurdî de, heta qasekê di wê pirsê de xwe kêmxem nîşan dida, an jî seh bi berpirsatî û girîngiya wê yekê nedikir. Lê dîsan ku hate ser vê baweriyê ta ku weşanek bi zaravê Kurmancî û tîpên Latînî biweşîne, di cihê xwe de biryar û xizmetekî pîroz û mezin e.

Bersîva pirsa duyem

Divêt em gazindê ji dost û hevalên xwe yên berê bikin ku di vê derheqê de zaf zehmet nekêşandin yan her bawerî pê nebûn, lewra ev weşane gelek direng ket. Ez hêvîdar im xebatkarên Agirî bikarbin vî erkê xwe bi başî bigehînine wê asta ku xwendevan hêvî dikin û dixwazin.

Eva ku Agirî di çaxê diyarî kirî yê xwe de bi ser û berî belav dibe, eva serkevtinekî mezin e. çunkî hetanî niha weşanekî wiha nebû ku bikaribe siyasetên hizbê bi Kurdên zaravê Kurmanciya jorîn bide naskirin, ku ez bawerim Agirî dikare ew rola hebe û ev para ji gelê Kurdistanê haydarê siyasetên Partiya Demokrat û herwihaji warên cuda cuda yên jiyana gelê Kurd li Kurdistana Îranê û bizava wî gelî bibin.

Bersîva pirsa sêyem

Ji ber vê çendê ku ez ne rojnamevan im, nikarim rexne û gazindan ji Rojnameya Agirî bigirim. Lê hêvîdar im Agirî bikare cihê xwe di nav ronakbîrên Kurdan de veket û bibe bingehek bo zanîn û vekolînên zanistî.

Ez daxwaz dikim rûpelên Agirî bihêne mezin kirin.

Nivîs gelek hûr in, ji kerema xwe wan girtir bikin.

Daxwaz dikim gotarêt siyasî kurt bin û wêneyên nivîskar têde belav bikin.

Hekî îmkan hebe rûpelên yekem û dawiyê rengî bikin.

Sernavê gotarên rojnamê ji eva heyî mezintir bikin, heta bala xwandevan bo aliyê xwe rakêşe.

Hewil bidin bo hemû binke û binyatên Kurmancî bişînin, heta xwandevan ji wê mifahê wergirin.

Li derveyî partiyê bo rojnameya xwe nivîskaran peyda bikin.

Ez daxwaz dikim rûpelek bo rexne, pêşniyaz û mijarên azad hebe.

Rola Jinên Kurmanc di siyasetê de zaf kêm e. Agirî di vî warî de divê nexş û rolekî girîng bigêre.

Rûpela hevpeyvînan kurt û di hemû hejmaran de bihête belav kirin.

Birêz Mihemed Salih Qadirî

Di yekem salvegera derçûna Agirî de tevî pîrozbahiyên gerim, ji bo xebatkarên bê westiya yên Agirî destxweşî û qawet, ji bo Agirî jî temendirêjî û serkevtinê bi hêvî dixwazim.

Bersîva pirsa yekem

Bi nêrîna min Agirî di xebata xwe de karî ye mîna pira bi hevgirtinê, evîndarên bizava rewşenbîrî û neteweyî ya gelê Kurd li her cihekê bi hevre şad biket. Agirî sembola û doza zindî kirin û hevgirtina ziman û çanda gelê Kurd e.

Bersîva pirsa duyem

Bê şik Agirî di pêşerojê de bi xebata domdar ya xwe dê bikaribe bigurtir ji her demî tîrojkên xwe bo nav hemû refên gel belav biket û di meydana rojnamevaniyê de dê bibîte cihê hêvî û baweriya civatên xelkê Kurdistanê.

Bersîva pirsa sêhem

Bi vê hêviyê ku Agirî bibîte xwendingehek ji bo perwerde kirina nifşeke nû bo xizmeta pêşeroja gelê Kurd.

Serkevtî bin.

Birêz Silêman Keleşî

Ez pir bi dil yekemîn salvegera derçûna Rojnama Agirî ji we hevalên hêja pîroz dikim.

Bersîva pirsa yekem

Her çend salek bo temenê rojnameyeke wek Agirî zor kêm e, ku bikare ser wan hemû girê û astengan de ser bikeve û bi başî xwe bi xelkê û xwendevanên xwe re bide naskirin, herwiha dizanim ku îmkanatên Rojnameya Agirî zor kêm in, zor zehmet e ku mirov bi vê îmkanatê bikaribe di gel weşanên dinê ku bi alav û îmkanatên nû yên ragehandinê weşanê dikin, rikeberiyê bike, hûn baş dizanin di cîhana pêşketî ya îro de weşan bê îmkanat nayê kirin.

Hûn bi xwe weşanê dikin û baştir dizanin ku weşan çi roleke mezin li ser hemû aliyê jiyana mirovahiyê di dunyaya îro de heye, her bi vê qasê jî erk û erkên we giran in.

Birêz Silêman Keleşî

Her wek hûn jî dizanin gelek caran hewcehî gelek tiştan diafrîne, ji ber vê hindê ez dibêjim belavbûna Rojnameya Agirî li Kurdistana Îranê hewcehiyek bû. Ez dikarim bêjim li mêjve bû hewcehî dihate zanîn, gelek caran bas jî ser dihate kirin, lê mixabin ji ber gelek girê û astengan çênedibû, baş bû ev şanazî nesîbê we hevalên hêja bû ku layiq vê ne.

Weşana Rojnameya Agirî bi Kurmancî dikare bandoreke gelek baş li ser xelkê Bakura kurdistanê û her wisa ser hemû xelkê me yê ku Kurmancî qise dikin hebe, Rojnam Agirî dikare bibe pirek di navbera PDK Îranê û xelkê de, her hûn jî dizanin gelek partî û rêxistin bi çendîn zimanan weşanê dikin, bo vê çendê bikarin bandoreke baş ser bîr û raya xelkê hebin ji bo armancê xwe. Eger mirov bixwaze bi giştî bersîva pirsan binivîse, divê mirov rojnameyekê binivîsîne.

Bersîva pirsa duyem

Bi hizra min Rojnameya Agirî di erk û wezîfeyên xwe de serkevtî bûye, ev serkevtine bi vê manayê nine ku êdî hemû kar û bar cî bi cî bûye, çunkî serkevtina yekcarî her nine, ji belku her çiqas hindî mirov pêşve diçe, armanc û daxwazên mirov jî mezintir dibin, gelek caran mirov dibêje xwezî eva heba yan çêbiba, paşî ev tişta mirov dixwast dide cî, lê bo mirov taze nine û nikare mirov razî bike, eva jî xweza û qanûna pêşveçûnê ye, eva tekamîl e, eva tebîate eva exlaqê mirovan e, her ji ber vê çendê dibêjim ji erk û erkên xwe de serkevtî bibin. Ez hividarim ku Rojnameya Agirî bigihîje astekê ku bikare xwendevanên di hemû waran de têr biket, herwiha bandoreke baş jî li ser bîr u ramanên xelkê bi taybet xelkê Kurd hebe.

Bersîva pirsa sêyem

Ez dixazim pêşnîyar bikim ku Rojnama Agirî bîr û hizirên vekirîtir bike, tenê di çarçoveyeke teng de nenivîse, heta bikarin xelkekî zortir dora xwe xir bikin. Daxwaza serketinê bo we hevalên hêja dikim.

Birêz Sidîq Derwêşî

Bersîva pirsa yekem

Hilkevta cuxrafî û rewşa Jeopolotîkî ya Bakura Kurdistana Îranê
hin xasmaniyên taybet bi xwe hene. Ev herême parek e ji Kurdistanê ku hakim û deshilatdarên Îranê →

berdewam hewl û bizav ji bona helandin û ji holê rakirina şûnas û pênaseyên neteweyî û bi danîna navê Azerbaycana Rojava, cehda tevlîhevkirina dîroka siyasî, neteweyî û cuxrafî ya wê deverê dayî ye.

Herwiha bizava rizgarîxwaz ya neteweyî jî ji ber rewş û zirûfa xasmanî nekarî ye bi awayê hewce û pêwîst di warên civakî kulturî û ronakbîrî di vê herêmê de rol hebe.

Bersîva pirsa duyem

Derçûna weşana Agirî, bi zaravê Kurmanciya jorîn ji bo nifşa niha re mizgîniyek e ku piraniya qata xwendekar ya civaka me pêk tîne. Ev nifşe û nesla berê jî çaxeke dirêj e ku ji ber nebûna zimanê siyasî û zanistî dinalîne.

Dema ku em têkilî baseke siyasî dibin, bo bikarbirina peyiv û zaravên siyasî, em neçar dimînin ku di cî da hewara xwe bo zimanê Farsî yan zimaneke din yê biyanî bibin. Yan heke em bixwazin navê zanistî yê tiştekê bibêjin, bê westan em navê biyanî yê wê bikardibin. Cuda ji vê çendê ku em di axaftina Kurdî ya devkî û rojane de jî bi başî nikarin bi Kurdî biaxivin, heta em nikarin xwe ji bi karbirina peyvên biyanî jî biparêzin. Ji aliyeke din, komele û encûmenên ronakbîrî û nivîskarên me bi sedema wê çendê ku li ser ziman û zaravê Kurmancî de ne zal in, nikarin bi başî merema xwe ji xwendevan û guhdarên xwe re bidin xuya kirin û di nava civatên xelkê de nikarin ber dilê xwe qise bikin.

Di rewşeke wiha de, weşana Agirî dê bibe çirayê rê û rêbaza jiyana civakî, siyasî û kulturî ya gel bigiştî û bitaybetî qata xwendekar û ronakbîr, ku ez bawerim divêt ew bandora hebe. Bi raya min Rojnameya Agirî aliyê kêm karî ye wê sehê di nava qata xwendekar, rewşenbîr û nivîskarê Kurd yê Kurmanciya jorîn di Kurdistana Îranê de pêk bîne ku her netewe û civakek bi dewlemend û zengîn kirina ziman, kultur û asta ronakbîriya xwe dikare hebûna xwe bidet selimandin û cîhê lêhatî yê xwe di dîroka bajêrvaniya mirovahiyê de veket û winda nebe.

Derçûna weşana Agirî, Partiya Demokrat, helwêst, siyaset û stiratêjiyên Partiyê bi cihên betal û tarî yên civaka me gehandî ye. Hin herêmên me hene ku bi sedema dûrketina wan ji navenda xebat û têkoşîna Partiyê, heya qaseke berçav di gel partiyê û têkoşînên wê bi giştî nenasyar bûne. Heke rojekê jî ji rêya belavkirin û şandina weşan, kaset û sêlikan ji bo nasandin û hişyar kirina gel ji armancên partiyê xebat û têkoşîn hatibe kirin, ji ber vê çendê ku bi zaravê Kurmanciya jêrîn bûye, gelê me yê vê herêmê her lê fêm nekirine. Rojnameya Agirî ku di vê herêmê de bi destê gel û bi taybet qata xwendekar û ronakbîran gihştiye, heya asteke baş karî ye erkên xwe yên hizbî bi cî bîne. Lê ez bawer im ku wezîfeyên Rojnameya Agirî tenê ew e ku partiyê, pirogram û têkoşînên wê bi gelê wê deverê bide nasandin, belkî divêt cuda ji pirs û dozên partiyê, hin erkên neteweyî jî bigire ber xwe û bo pêşxistina asta rewşenbîrî, çandî, hişyariya civakî, nasandina dîroka neteweyî û şaristaniyet û hilkevta Jeopolîtîkî û hwd… bihewîne.

Bersîva pirsa sêyem

Bila Rojnameya Agirî kêmtir wergera Rojnameya KURDISTAN'ê be û heke di modêleke xasmanî de helwêst, daxuyanî yan peyamek hebe, pitir bi hêz û şiyana mirovî ya xwe, wate desteya nvîskar a weşan (Agirî) ê vî karî encam bide.

Di cihê gotinên pêşiyan de sitûnek bo nûçe û bûyerên siyasî yên girîng û balkêş ên mehane, yan jî mijareke roj bihête weşandin.

Di bikarbirina zaravê Kurmancî yê Agirî de pitir ji zaravê wê herêma ku Agirî bo hatiye terxankirin, bihête berçav girtin.

Sitûnek bo hînkirin û nasandina rastnivîsîn û rêzimana Kurmanciya jorîn bihête berçav girtin.

Qewareya weşanê ji A4'ê bibe A3'ê.

Birêz Qadir Wurya

Bersîva pirsa yekem

Ez hez dikim pêş bersîvdana vê pirsê, bi hinceta yekemîn salvegera Agirî, mandînebûn û destxweşiyê ji xebatkar û nivîskarên Agirî re bibêjim û pîrozbahiya xwe pêşkêşî we û gişt xwendevanên wê belavokê bikim.

Derçûna belavokekê bi zaravê Kurmanciya jorîn û bi tîpên Latînî li Kurdistana Îranê, gaveke bi cî û zaf pêwîst bû. Di rastî da li dayikbûna Agirî bizavek ji bo tijî kirina pêwîstiyekê bû. Gelek xwendevanên Kurd li Kurdistana Îranê û parên din yên Kurdistanê û derveyî Kurdistanê, hêvî dikirin ku edebiyat û çapemeniya Partiya Demokrat bi zaravê Kurmanciya jorîn jî bihête belav kirin, heta baştir ji naveroka wê tê bigihîjin. Ev gave herwiha nîşana girîngî pê dan bi zaraveke sereke yê din ji zimanê Kurdî ku bi milyonan Kurd pêre diaxivin.

Bersîva pirsa duyem

Ji bo wê çendê ku em bizanin →

Agirî di heyamê yeksaliya rabihorî de, di encamdana erkên xwe de çiqas serkevtî bûye, divêt di berahiyê de em bizanin erk û wezîfeyên wê çine. Ez wisa fêm dikim ku erkê sereke yê Agirî, haydar kirina xwendevanan ji helwêst, bîr û rayên Partiya Demokrat û nûçe û raporên taybet bi Kurdistana Îranê û Partiya Demokrat e, eva tê vê wateyê ku bo cî bi cî kirina erkên xwe, gavên baş avêtine, lê xuya ye serkevtin û pêşveçûn tiştekî rêjeyî (nisbî) ye. Agirî dikare ji wêne jî zaftir serkevtî be.

Bersîva pirsa sêyem

Yek ji rexneyên min ewa ye ku Agirî ji anîna wan jêder û çavkaniyan ku gotar jê girtine, kêmxemiyê diket. Gelek mijar hene pêş wê çendê ku di Agirî da belav bibin di kovar, weşan û malperên din de ketine ber çavê xwendewanan, lê Agirî ku ew dubare belav kirine (di parek zaf ji gotar û mijaran de) navê jêdera wê nenivîsî ye. Heta hindek ji wan gotaran jî ku taybet bo Agirî hatine nivîsandin, di bin wan de navê çi jêderekê nine.

Rexneke din ya min ewa ye ku Agirî di hilbijartina gotar û babetan ji KURDISTAN'ê û weşanên Partiyê da, hin kesên diyarîkirî ji bîr neket û hin kesan jî davêje pişt guhê xwe.

Lê Agirî xalên bihêz jî hene ku ez dê wekî nimûne îşarê bi duyan bikim:

1- Xebat kiriye mijar û babet hemû siyasî nebin û bi xasmanî buha û girîngî bi mijarên çandî û kulturî jî dayî ye.

2- Hewil da ye ji dûr û nêzîk û li derveyî bazneya hevalên Partiyê, hevkaran ji xwe re peyda biket.

Ez pêşniyaz dikim wan du xalan xurtir biket, ev rexneyên ku min îşare pê kirin, ji bona çareser kirina wan jî hewildanan bimeşîne û pitir ji niha girîngiyê bi nasandina arîşe û pirisgirêk û dozên bajar û herêmên Bakura Kurdistana Îranê bidet.

Bi hêviya domandina pêşveçûn û serkevtina car bi carê zêdetir ya Agirî.

Birêz Sadiq Eskerî

Bersîva pirsa yekem

Weşana Agirî di Kurdistana Îranê da yekem belavoka kurdî ye ku ji sede sed bi tîpên Latînî û bi Kurmanciya jorîn tê belav kirin, lewra divêt em bêjin weşyana vê karê di vê para Kurdistanê da pêkhatek bê mînak û gavek hêja ye ku bêşik karî ye û dê bikaribe roleke hêja di pêşxistina çand û wêjeya Kurdî da di nava xwendevanên xwe da bilîze. Lê ev cihwar çiqas bûye û di pêşerojê da dê çiqas bît ji aliyê girêdayî bi hêz û şiyana xebatkarên vê weşanê û ji aliyê din ve alî û kesên berpirsyar de heya çi qasekê ji bo baştir pêşveçûna kar û xebatên Agirî û xwedî hez bona wê di warê pêk anîna îmkanatên nûjen û pêdviyên wê bi we re arikariyê bikin.

Bersîva pirsa duyem

Rêzdaran belavbûn û weşyana belavoka Agirî xwe serkevtineke mezin tê nirxandin, lê ev çiqas di kar, xebat û wezîfeyên xwe da serkevtî bûye, ev pirse ne niha belkî di pêşerojê da bi berdewamiya Agirî li ser kar û xebata xwe û qasê xwendevanên we û hogiriya wan xwendevanan bi Agirî re bersîv bidet. Lê li gor dîtina min ez kar û xebata Agirî her wek min di bersîva pirsa we ya berê da got, hêja dinirxînim.

Bersîva pirsa sêyem

Ez çi rexneyan ji Agirî nagirim, ji ber ku Agirî hêla sava ye û dikare û herwesan tiştek xweza ye ku xwedî kêmasî bît. Lê rûyê rexneya min ji we ên rêzdar e ku niha me nek 1 saliya ji dayik bûn û belav bûna weşana xwe (Agirî), belkî diviya me aliyê kêm 20mîn salvegera belavbûna wê pîroz kiriba. Gazinda min ji we ên rêzdar eva han e ku birastî we û aliyên berpirsyar di derbasbûyî da derheq zû nexulqandin û neafrandina Agirî xemsariyeke mezin kiriye û hûn û berpirsyarên borî qet nahên bexşîn, ji ber ku hebona Agirî û kovar û belavokên bi şêweya Agirî ji gel re pir hewce ne û di nebûna Agirî u ... da dikarim bêjim me netenê zaf destkevt ji dest xwe derxistin, belkî em di pir waran de pareve man û niha pêde jî gere em li dûv karwan de bibezin nek bi karwan re re bipeyivin ....

Pêşniyaza min ji Agirî re eva han e ku qata ciwan a civaka Kurdan ji bîra xwe nebet û di pênasa kar û xebata xwe da pûteyeke xasmanî bidet bi qata law u destkevt u afrandinên vê qatê.

Di dawiyê da dibêjim hûn û belavoka we ji min re pir hêja û xweştevî ne. Li kovara we re serkevtin û ji we re mandînebûn û berdewamiya we li ser belavkirina Agirî bi hêvî dixazim.

Birêz Sedî Ebdî

Bersîva pirsa yekem

Bi baweriya min, ewe serê çend sal û zemanam e ku cihê Rojnamayekê wekî Rojnameya Agirî, li Kurdistana Îrane bi giştî û di nav refên endam, alîgir û hogiren PDK Îranê da vala bû.

Weşandina Rojnameya Agirî, bi awayekî gelek ser û ber û pêşkevtî di temenê wê yê →

gelek sava de, dibêje xwendevanên xwe ku Agirî dikare wekî çiyayê Agirî di xebata serbilind a Siyasî û çandî ya gelê xwe de wekî stêreke geş xuya biket.

Îro ez bi xwe şahidê gelek destkevtên zor binirx yên Rojnameya Agirî me. Niha mirov dikare mêze biket ku hevalên alîgir zaravên Kurdî û yek ji wan jî zaravê Kurmacî fêr bûne, ji rêya wê Rojnamê, dikarin bi Kurmancî yan qise biken, yan gelek bi ciwanî û bedewî fêm bikin. Rojnameya Agirî di wê temenê xwe yê sava de, karî ye dengê xebata gele Kurd li Kurdistana Îranê, zor bi zimaneke rihet û sade bigehînte guhê Kurdên beşên din yên Kurdistanê.

Bersîva pirsa duyem

Bi hizra min, Rojnameya Agirî, bi temenê ku îro heye û bi îmkanatên malî û menewî ku evro di ixtiyar da ne, erk û erkên xwe yên neteweyî, çandî û siyasî zor baştir ji wan Rojnaman birêve birî ye ku îro çendîn sal e dixebitin û îmkanatên wan jî pir baştir in.

Bersîva pirsa sêyem

Bi dîtina min, Rojnameya Agirî, bi qasê temenê xwe rexne ser ninin û yan eger hebin, ev hinde biçûk in ku renge ez nekarim bibînim. Lê dikarim rexneyeke gelekî mezin li ser Malperên Hizbê bibînim, ew jî eva ye ku di nav Malperên Hizbê de Rojname û Malperên biyanî têde tên çap û belav kirin, lê mixabin Rojnameya Agirî li nav gelek wan Malperan Hizbê de xuya naket. Ez pêşniyar dikem ku hevalên mandînenas yên weşana Agirî, vê yekê berçav bigirin û Rojnameya Agirî bo hemû malperên Kurdî rêbikin, hetanî ew Rojnameya zûtir û zêdetir bikevîte destê hogir u xwendevanên xwe.

Dîsan bo careke din jî ez hêviya temeneke pir dirêj bo Rojnameya Agirî, nivîskar û xwendevanên wê jî dikim.

Birêz Elî Munezemî

Bersîva pirsa yekem

Piştî ku min têkilî bi refên PDK Îranê ve girt, cihê betaliyê belavokan bi Zaravê Kurmancî kete ber çavên min. Lê niha ku malbata me (PDK Îranê) bo ji birina vê kêmasiyê Rojnameya Agirî diweşîne, karî ye bi vî karî hogirên rêbaza pêxemberê aştiyê dilşad bike. PDK Îranê da eyan kirin ku eger pêş Agirî de bi şerê çekdarî dijmin dihejand, niha jî bi qelemê dixwaze vî karî bidomîne.

Bersîva pirsa duyem

Agirî di heyamê salkê de karî ye zor xizmetên mezin bike û di vî heyamî de karî bibe çavkaniya nûçe û nasandina pîlanên qirêj yên dijmin bo xelkê Kurdistanê, bi xasmanî li Bakura Kurdistana Îranê ku bi vê zaravê diaxivin.

Bersîva pirsa sêyem

Ez ji naveroka Rojnama Agirî pir baş dibînim, lê eger hûn bikarin pişka dîrokê zaftir bikin û di hindik rojên xasmanî de, hevpeyvînan tevî van kesên ku temeneke dirêj xebat kirine, pêk bînin.

Di dûmahiyê de ez ji rêya Rojnama Agirî ve silavên xwe dişînim bo xelkê kurdistanê bi xasmanî malbatên xwedanqedre şehîdan, zîndaniyên siyasî û endam û alîgirên PDK Îranê.

Sipas bo we.

Birêz Mistefa Çolî

Bersîva pirsa yekem

Rojnameya Agirî gavek din ji erknasiya Partiya me derheq parastina wêje û rêzimana gelêrî ya Kurmanciya Jorîn bû, herwiha ev kare şanaziyek bû di pêxema xebata çandî a gelê Kurd de ku di karnameya zêrîn ya vê Partiyê de hate cî kirin.

Bersîva pirsa duyem

Bêşik Agirî karî ye valatiya weşanekî pêwîst bi zaravê Kurmanciya Jorîn tijî biket, lê

Birêz Mistefa Çolî

bandora vê di nasandina Partiyê de wekî Alternatîvekê lawaz bûye.

Bersîva pirsa sêyem

Di pişka çandî de "Gotinên Mezinan" bihête hilgirtin û di şûna vê de raporek ji xebata çekên navokî yên Îranê bihête danîn Navê mehan bi Kurmancî bihên nivîsandin Rûpelên wê ji kaxiza A4 ve bibe A3ê û babetên zindî bihên nivîsandin Agirî di astekî sertir de, dikare wek xîm û bingehekî dewlemend û bihêz ya çandî di pêxema geşandin û pêşvebirina toreya Kurdî a Kurmancî de were bi kar anîn.

Birêz Siyamend Terbî

Derçûna weşana Agirî bi zaravê Kurmanciya jorîn hetanî qaseke zaf karî ye wê valatiya ku li Kurdistana Îranê di karwanê rojnamevaniya Kurdî de dihate mêze kirin, nemaze di PDK Îranê de tijî biket, û ez bawerim ku dê bikaribe bibe pireke peywendiyê di navbera PDK Îranê û xelkê peyver wê zaravê de û rolekî berçav û erênî di nasandina tevgera gelê Kurd di Kurdistana Irene de bi pêşengiya PDK Îranê bileyîze.

Ez wek xwandevaneke weşana Agirî, divêt bêjim ku çi kovar û weşanek di destpêkê de bê kêmasî û lawazî nabe û nikare di yekem dema ji dayik bûnê de ew çavnihêriyên ku civakê lê hene, cî bi cî biket û bibe weşaneke îdeal. Ji belku Agirî jî weşaneke sava ye, bê şik ez ji wê yekê bi dûr nabînim. Bi raya min Agirî di nasandina siyasetên PDK Îranê û pirograma wê de bi xelkê peyreweva vê zaravê roleke berçav hebûye û karî ye bibe bingehekî baş bo nasandina siyaset û armancên Partiya Demokrat û xebat û têkoşîna gelê Kurd di vê para Kurdistanê û kifş kirina siyaset, fend û fêl û pîlanên gemarên rejîma Komara Îslamî a Îranê derheq gelê Kurd û tevgera rizgarîxwaziya wî gelî.

Ez wek xwendevan, hogir yan jî hevkareke weşana Agirî dibe bêjim, ji ber ku sava ye nabe bikeve ber loman, lê dîsan jî gerek e hin ji wan bixim berçav:

Ya yekem: Bi derçûna Agirî hogir û evîndarên Agirî bi hembêzeke vekirî ve pêşwazî ji wê weşanê kirin û bi hogirî ve li devra wê kom bûn, lê mixabin wê weşanê ne tenê nekarî ye qasa wan hogiran li derdora xwe zaftir biket, belkî berevajî wê roj bo rojê ji qasa van kesane kêm bûne ... .

Ya duyem: Hêşta Agirî çarçoveya xebata xwe diyarî nekirî ye ku bo kîjan herêmê û kîjan para Kurdistanê xebat û tekoşînê diket, tişteke xuya ye, Agirî weşana PDK Îranê ye û bo wê parê dinivîse, di halekê de zaf tişt hene ku di vê para Kurdistanê de fam nakin.

Ya sêyem: çûnku Agirî mehê carekê tête weşandin, lewra babet û mijarên rojeva wê girîngiya xwe ji dest didin.

Bo vê çendê ku Agirî bikaribe, bo pêşve gavan bavêje û roj bi rojê dewlementir bibe: gerek, em di xizmeta Agirî da bin, ne eva ku Agirî bikeve di xizmeta me de. Divê Agirî devokekê bo xebata xwe hilbijêre ku hemû Kurdên peyverên vê devokê, li Turkiyê, Îraqê, Sûriyê û Îranê û hemû cihekê lê tê bigihîjin, ne eva ku bi tenê devok Botanî be, çûnku Botanî tenê devoka herêmekê ye. Agirî hem heyamê weşana xwe kêmtir biket, yanî li mehê carekê, bibe 15 rojan carekê, hem jî qewara wê bihête guhartin û balkêştir bibe.

Birêz Nûredîn Sofîzade

Bersîva pirsa yekem

Gelek sipas ku we ji me xwestiye derheq Agirî raya xwe bidin eyanê.

Bi raya min her saziyekî siyasî bo gehandina siyaset û armancên xwe bo nava xelkê û hişyar kirin û têgehandina bîr û raya giştî ji xwastik, daxwaz û piropagendeya xwe divêt ji hemû rêyeke hewce mifahê werbigire. Lewra piştî mideheke zaf bi xweşî ve PDK Îranê ew valatiya tijî kir û dest bi weşandina belavokekê bi navê Agirî kir ku bi tîpên Latînî û zaravê Kurmanciya jorîn hate weşandin. Ew biryara bû cihê keyfxweşiya hemû aliyekê û divê em wekî serkevtineke mezin û destkevteke binirx bo vê partiyê binirxînin.

Bersîva pirsa duyem

Her wekî ku çi tiştek bê kêmasî nabe, Agirî jî bê kêmasî nabûye, lê divê em bêjin vê belavokê gelek zû karî xwe di nava dilê xwandevanên xwe de cih biket û hejmar li dû hejmarê, di warê siyasî, çandî, dîrokî û edebî de dewlemend bibe. Lewra Agirî heta Qasekî berçav kariye bersîvderê xwendevanên xwe bibe û serkevtinê di kar û xebatên xwe de destve bîne.

Bersîva pirsa sêyem

Ez pêşniyar dikim li gor îmkanên partiyê, di warê qewareyî û bikarbirina kaxeza wê û zûtir derçûna hejmaran ve guhartin bi ser vê belavokê de bêt. Bo nimûne ji kaxeza baştir mifah bête wergirtin û rûpela yekem ya wê rengî be, bê şik xwandevanên zêdetir dê pêşwaziyê lê bikin.

Ji we re hêviya serkevtinê dixwazim.

Birêz Şehab Xalidî

Bersîva pirsa yekem

Her çawa ku weşandina rojnameya Kurdistan wek yekemîn rojnameya Kurdî ji aliyê Miqdad Medhed Bedirxan ve di wexteke pir aloz û di demekê de ku dagîrkeran dixwastin bi her awayekê ku ji destê wan têt, gelê Kurd di nava çand û kultura xwe de bihelînin, karî Kurdan jî tevlî cîhana ragehandinê biket, yan her çawa ku weşandina yekemîn rojnameya Kurdî li Bakura Kurdistana Îranê di serdemê şorişa Simkoyê Şikak de karî Kurdên Kurdistana Îrenê bixe nava tevgera rewşenbiriyê de, di rastî de rojnameya Agirî jî wek yekemîn rojnameya Kurdî →

bi zaravê Kurmanciya jorîn û bi tîpên Latînî di Kurdistana Îranê de karî valatiyeke pir mezin û berçav di qada rojnamevaniya Kurdî de tijî biket. Di rastî de weşandina rojnameyeke wiha hewcehiyeke dîrokî bû, çunkî piraniya Kurdan ku bi zaravê Kurmanciya jorîn dipeyivin, zaniyariyeke zaf li ser Kurdên Kurdistana Îranê, û li ser PDK Îranê çinebûn, lewra Agirî niha bûye pireke stiratêjîk di navbera Kurdên Kurdistana Îranê û gişt Kurdan de. Ji ber vê çendê hewce ye ku em vê pirê bi hemû hêz û şiyana xwe biparêzin.

Bersîva pirsa duyem

Di rastî de divêt em serkevtin yan jî ne serkevtina Agirî di kar û xebata xwe de, li gor rewşa ku ew tê de ye, û li gor îmkanatên heyî, binirxînin. Ez dikarim bêjim ku Agirî li gor wan îmkanatên kêm û wê rewşa siyasî ku tê de ye, û li gor evê ku hêj Agirî sava ye, di vê yeksaliya xwe de karî ye xizmeteke zaf di warê siyasî de bi gelê xwe re bike. Lê di warê rêzmanî û rênûsî ve her çend Agirî kêmasiyên xwe hene, lê ez bawer im hêdî hêdî ew jî dê çareser bibe.

Bersîva pirsa sêyem

Ez pêşniyar dikim ku:

Ew mijarên ku têne weşandin, bila dirêj nebin, bo ewê ku xwendevan bikare rihet bixwîne û ji xwendinê eciz nebe.

Rûpelek bo weşandina bîranînên Pêşmergeyên PDK Îranê bête diyarî kirin, da ku destanrêsiyên wan bo hergav di dilê dîrokê de zindî bimîne.

Agirî di qewareyeke mezintir de bihête weşandin.

Heke Agirî heftiyê carekê nehête weşandin, bila 15 rojan carekê tevî rojnameya Kurdistan bête weşandin.

Birêz Hejar Rehîmî

Di destpêkê de yekemîn salvegera weşandina Rojnameya Agirî pîroz dikim û destxweşiyê dibêjime we, hêviya serkevtinê ji bo we û domandina karê we yê pîroz dixwazim.

Bersîva pirsa yekem

Xuya ye ku erkê rojname yan her pêkhateke din ya ragihandinê, çêkirina pirekî peywendiyê ji bo pêtir nizîk kirina mirovan û haydar kirina wan e. Gelê Kurd bi sedema bindest bûn û parvemana xwe rastî gelek pirsgirêkên mezin bûye. Yek ji pirisgirêkên herî mezin yê Kurdan ji hev qetiyana çanda wan e. Di veguhastina çandan û bi hev zeliqandina wan de ziman, nivîsîn û sembolên wan wekî mezintirîn mîkanîzm rolekî herî berçav dilîzin. Ji ber ku vê çendê bi bê çêkirina pirekî peywendiyê hevbend kirin û bi hev nizîk kirina wan çandan ên ku dikevin nava çarçoveya cuxrafiyên cuda û dibin

Birêz Hejar Rehîmî

sembolên cuda de, karekî pir giran e û di pêşerojê de dê bûyerên mezin biafirîne.

Zimanê Kurdî xwediyê çar zaravên sereke ye, ji ber vê çendê zimanekî dewlemend tê nasîn, lewra eva ku di vê rojnamê de pêtir bala mirov bo aliyê xwe dikişîne zimanekî xwedî giramêr, xwedî peyvên cuda û herwiha xwedî dengê cuda ye. Newekhevî di zimanê Kurdî de bi awayekî giştî di zaraveyan de, bi taybet di qada "Fornalojî" (deng sazî) de maye û çûye qada "Forfolojî" ango peyvçêkirinê. Ji ber vê çendê zimanê Kurdî dikare xwe dewlementir jî derbixe. Ji bilî vê çendê hebûna toreyeke mezin bi vê zaravê me han dide ku em fêrî vê bibin û piştre bi erxayînî pesna xwe wekî Kurd bikin.

Ji bilî vê çendê jî tîpên Latînî di zimanê Kurdî de asoyekî geştir û berfrehtir heye û em dikarin di pêşerojê de mifaheke mezintir û pîroztir jê werbigirin. Ji ber vê çendê ez weşandina Rojnameya Agirî di pêxema xizmet kirin bi wan armancan de dibînim. Lê nabe ji bîr bihête kirin ku yekîtî û yekrengî ji bo bizavekê wekî bizava rizgarîxwazî ya gelê Kurd kêşeya neteweyî heye û mijolî destveanîna nasnameyeke serbixwe ye, divê ku bi lêzanîn kar li ser vê çendê bihête kirin, ji bilî vê çendê dê zirar bikeve me.

Bersîva pirsa duyem

Bo serkevtin yan sernekevtin di wezîfeya karî ya rojnameyekê divêt ku du aliyên girîng bihêne berçav girtin. Yekem aliyê organîkî. Duyem, kartêkirina li ser gel. Her çiqas ku Agirî di warê Organîkî de heta qaseke zaf serkevtî bûye, ji ber ku pêka peyama ku hilgirtiye karî ye di pêxema vê de jî karê xwe bi başî bike. Lê serkevtin di demekê de pêtir reng dide ku aliyê duyem ji pêre bibe, ango rojname her çiqas xwedî naverokekî dewlemend jî be û di pêxema gihandina peyama xwe de jî serkevtî be, bi bê afirandina seh û ramanekê di nava civatên xelkê de ku bi hebûna aboriyekî bihêz berçav dibe, nikare serkevtî be, bi taybet ev rojname yên ku di karê xwe de pispor ninin yan jî taybet bi qatekî diyarî kirî ninin. Ji ber vê çendê gereke pêtir here nava xelkê ta ku her kes pêka şiyana xwe mifahê jê werbigirin.

Bersîva pirsa sêyem

Min bi xwe rexneyeke wisan ji Agirî nine, ji ber ku vê pêka peyama ku bi xwe hilgirtiye, karî ye baş karê xwe bidomîne, lê bi bawera min warê teknîkî de babetên rojnamê gelek tevlîhev in, ku ev jî dibe sedema mandîbûna xwendevanên wê. Belkî wê jî hegerên teknîkî yên xwe hebin, rexneya min gelek karnasane nine, belkî ev zêdetir fêmkirineke taybet yan bibêjin zatî ya min e.

Demokrasî, biha û piratîka wê

Pişka 10

Kurmanc Hakkî
hejar@yahoo.com

Zehmet bûna cudahiya navbera helbijar

Yek ji giriftên hilbijartina civakî, girifta nebûna cudahiya navbera hilbijardeyan (preference) e. Ji bo rohn kirina vê pirsê em bo mînak hilbijartinekê berçav bigirin ku têde du (2) pirs divêt bên çareser kirin: Pirsyara 1 hilbijartina Federalîzmê di refrandomekê de ji bo Kurdistanê û pirsa 2 jî hilbijartina Serxwebûnê ji bo pêşroja welatê me ye. Eger her yek ji van pirsane du altirnatîvên Erê (E) û Ne (N) bo hilbijartinê hebin, di dengdanê de me çar (4) altirnatîv hene. Bi vî awayî em dikaribin altirnatîva dengdanê bi şêweya jêrîn wêne bikin: Bersîva pirsyarên yekem (Federalîzm) û duyem (Serxwebûn) di dengdanê de dê bi vî awayî bibe: EE, EN,NE, NN.

Di vê mînakê de em we dadinên ku ji bo hilbijêra (dengderan) cuda kirin û berehevdana cudahiya wan du altirnatîvan zehmet e. Ewa bi wê wateyê ye ku ev kesên deng bo Federalîzmê didin, girêdayî bi wan kesana ne ên ku deng bo Serxwebûnê dane û beravajî wê jî wisa ne. Wate dengderên bo Serxwebûnê girêdayî bi dengderên Federalîzme ne. Em wilo dabinên ku ji bo hinek dengderan hilbijartina navbera Serxwebûn û Federalîzmê wekhev e.

Gelo di rewşekê de ku hilbijartin zehmet e, dê çawa biryar bihê dan? Her wek ku di mînaka jêrîn de dê bihê xuya kirin, rewşa herî xirab demekê tê pêş ku hilbijartin hevdem bo meselên han bên encamdan. Em hêj wiha dabinên ku babeta dengdanê Serxwebûn û Federalîzm e. Em wiha dabinên ku dengderan hilbijardeyên jêrîn ji bo pirsgirêkan hene:

Dengderê 1: EN > NE > NN > EE (erê bo Serxwebûne > ne bo Federalîzmê > ne bo Serxwebûne erê bo Federalîzmê > ne bo Serxwebûne ne ji bo Federalîzmê > erê bo Serxwebûnê erê bo Federalîzmê)

Dengderê 2: NE > EN > NN > EE

Dengderê 3: EE > NE > EN > NN

Ji bo Dengderê 1 û 2 girifta hilbijatina dilxwaz di vê de ye ku ew dixwazin yek ji altirnatîvan hilbijêrin, lê ne her du wana. Eger hilbijartin ji bo wan 2 pirsgirêkan hevdem bê dengdan, dê her du altirnatîva dengê EE (Erê bo Serxwebûnê û Erê bo Federalîzmê) dê hilbijêrin. Helbijardeya piraniya dilxwaz ya dengderan bi vî awayî dê bi şêweya jêrîn bibe: NE > EN > NN > EE. Bi vî awayî bidest anîna piraniya dengan bo wan du (2) pirsgirêkan girifta hilbijardeyî pêk tîne.

Siyasetnasên wekî "Dean Lacy" û "Emerson Niou" hin rê çareseriyên nû ji bo girifta cudakirina helbijardeyê pêşniyar dikin. Li dengdana ku di berê de amaje pê hate kirin, em dikaribin: Yek ji van rêçareya hevdana ev dengane û yekdana encama denga ye. Bi watayeke din pêk hatin li ser dengek hevbeş e: EE, NE, EN û NN. Rêçareyek din dengdan bi pirsgirêka li demên cuda cuda. Wate cara pêşîn deng bo pirsekê bihê dan û cara duyem jî deng bo pirsa duyem bihê dan. Bi vî awayî dengder dê bikaribin ji zanînên xwe yê dengdana berê behrê wergirin.

Bikaranîna rewşa ku serê îşare pê hate kirin demekê dikaribe piraktîk be, dema babetên basan bi ciwanî hatibe şirove kirin û zanyariyên pêwîst bi dengderan hatibe dan. Ewa jî hewceyî bi analîz û lêkdanewa babetan û diyaloga navbera dengder û xwedî babetan heye.

Belkî "Kennetch Arrow" rêçareya herî yekbêj (ciddî) ji bo hevdana helbijardeya cîhê giriftê diyarî kiriye. Wî bo cara yekem basa teoriya nebûye xwe li pirtûka **Kêşeyên civakî û nirxên taqekes**[1] (1951) anî rojevê. Dû da di sala 1963'an de wî teoriya xwe bi awayekî baştir weşand. Navxina teroiya Arrow ji bo yekgirtina wîst û hilbijarteya taqekes û civakê rê û şûnek yekgir nîne.

Arrow di lêvekolîna xwe de di şûna lêkolîn li ser şêwazên hilbijartina civakî giraniyê dixet ser asayişa civakî (Social walfare function), yên ku mirov dê bikaribe bi rehendên hilbijardeya civakî nav bibe (social choice function). Cudahiya navbera asyaişa civakî û hilbijardeya civakî bi şêweya jêrîn e: Argumentên helbijardeyên civakî altirnatîvên kolektîv yên pêwendîdar bi hilbijardeya taqekes e û nirxa wê rehendê helbijardina civakî yan jî kollektîv (bi kom) e. Nizîk bûna asayişa civakî şûn û pileya taqekes li civakî ya helbijardeyan û nirxên wê rehendê helbijardeya kolektîv e.

Mebest li rojeva civakî hemû ev bas u rewş in ku di civakê de serhildidin. Di wê rewşê de teoriya Arrow bersîva girifta ne mumkin bûna hilbijardeyê dide. Bi berçav girtina ***rojeva civakî ya* Arrow** ne tenê bas li hilbijartinên kolektîv dike, belkî balek taybetî dide ser rewşa civakê û bûyerên nav civakê bi xasmayî di warê aborî. Lojîka pişt vê çemkê mirov dikaribe bi mînakekê şirove bike: Em wilo dabinên ku, kesek dibêje hilbijarda xwe bi A û ne -A dabeş dike. Bo nimûne derbarê dabezandina nirxê baca dewletî. Ew ferze her çewan bi hegerên zor dê bibe rewşekê de merca ne ye. Dikaribin bêjin ku hergav hegera wê yekê heye ku rewşek wiha bête pêş ku mirov du (2) hel û mercan ji hev bidet. →

Demokrasî, biha û piratîka wê (Pişka 10)

Doma: R. 17

Bo nimûne dikaribin ne –A û +B bi hev nizîk bikin. Wate eger kesekê hetanî berê piştgiriya dabezandina nirxê bacê (malyat) dikir, eger bêt û di civakeke aram de bijît ku têde bingehên jiyana wî hatibe misoger kirin; ew kese dikaribe ji bona parastina civaka asayiş û rehetî deng ji bo parastina nirxa bacê bi radeyeke berz bidet. Bi vî awayî dilxwaz û hilbijarda xelkê dikaribe li gor rewşa civakî û ne tenê wîsta taqekes bê guhorîn.

Merca vê yekê ewa ku rewşa civakî bo endamên civakê bi awayekî vekirî û eşkere bihê şirove kirin û endamên civakê bi ciwanî agahdarî rewşa xwe bin. Pêşmerca wê yekê jî hebûna atmosforeke demokratîk, vekirî û azad e ku têde bo hemû endamên civakê derfetê wekhev ji bona xwe eşkere kirinê û beşdarî di çalakiyên civakî de hatibe parastin. Herwisa divê armanc û rehenda asayiş û rehetiya civakê bi awayekî vekirî û hemegir bikeve ber holê. Em dikaribin wê rewşê bi rewşa rasionala kolektîv nav bibin. Ew rewşên dinê yên pêwendîdar bi civaka asayiş ku di teoriya Arrow de hatine berçav girtin bi kurî bi şêweya xwarê ne:

A) ***Rewşa bê sînor***: Di vê rewşê de hemû profîl û pênase ji bo ne naskirina helbijarda taqekes serbest in. Bi wê wateyê ku taqekes dikaribin altirnatîvên ber helbijardinê li gor dilê xwe berhev bidin.

B) ***Yek dengî***: Eger hemû ev kesên deng didin tev hev di navbera altirnatîvên X û Y de X hilbijêrin. Li gor teoriya asayişa civakî çi rewşên wilo nikaribin hebin ku rewşa X hergav 100 % ji dengan bidest bîne û bibe helbijardeya hemû kesan.

C) ***Ne girêdayî bûn bi altirnatîvên dûr ji hev***: Helbijardeya civakî hergav di navbera altirnatîvên X û Y de yek tê hilbijardin, eger ew altirnatîvene bi awayekî rastî û duristî hatibin nîşandan.

D) ***Ne dîktatorî***: Rehenda asayişa civakî dîktatorî ye, eger bêt û rewşek wilo bête bêş ku altirnatîvek hergav bêy berçav girtina raya giştî bête hilbijartin. Li gor wê dîtinê divêt di helbijartina rewşên civakê de dîktatorî nehê bi karanîn.

Ew rewşane giringiya biryara (helbijardeya) gel nîşan didin, ku li gor wana hel û mercên civakî kar dikene ser biryara gel.

Di hejmara tê de em dê basa biryara gel li sîstemên Parlemanî de pêşkeş bikin.

[1] **Social Choice and Individual Values 1951**

Ziman

Cegerxwîn

Vejîne zimanê xwe ey xwendevan,
Nebûye milet hîç kesek bê ziman

Zimanê me xweş û xeroş û ciwan
Eger baş bizanî tu nakî ziyan

Tu Kurmanciya xwe ji bîra nekî
Eger baş nizanî divê zêdekî

Elifba û dîwan û ristan bixwîn
Heta ku wekî min nebî dil bi xwîn

Binêre zimanê te çend dewlemend
Li bajêr, tu carek xwe bighêne gund

Bibîne çi şêrîn e evreng ziman
Çi payebilind û çi rûmetgiran

Ji malpera Roja Nû hatiye wergirtin.

Gotinên Pêşiyan

❍ Mejiyê nezanan, şikevta şeytanan.

❍ Mirîşka hêkker ji Gayê cotneker baştir e.

❍ Nû hatin, kevin xelat in.

❍ Nan ew nan e yê şikeva te da.

❍ Niqîz cihê xwe peyda dike.

❍ Tu îro nehêye mala min, ez sibê nahême ser qebrê te.

❍ Rast de diçim, bab dimire, çep de diçim, dayîk dimire.

❍ Her kes banê wî zor be, befra wî jî zor e.

❍ Bêhna darê ji darê tê.

❍ Bextê baş zêrê zer e, çi car xirab nabe.

❍ Bab miriya xew tê, şîv nexwariya xew nayê.

❍ Birîn sax dibin, lê cihê wan her dimîne.

❍ Bi lezê kes nagehe mirazê.

❍ Bilind nefire da ku nizim nekevî.

❍ Bila ez xarina şêra bim, neku nêçîra riviya.

❍ Bax bi gulan ciwan e, mal bi keçan.

❍ Birîndar êşa birîna xwe hîs dike!

❍ Eva hate himbanê, her dê bête qazanê.

❍ Aqil xweş mal e, bû xwedî kemal e.

❍ Ez dizanim dawet e, lê nizanim li kêjan taxî ye.

Hilkirina moma yek saliya Agirî pîroz be

Bavê Hejar
hejar@yahoo.com

Rolek ku rojname û belavokên Kurdî di dîroka bizava neteweyî ya gelê me de digêrin di çend aliyan de berçavin. Ji ber nebûna hel û mercek demokratîk û asayî ku têde rojnamegeriya pisporane û serbixwe şansê serhildanê hebe, rojnameyên Kurdî ne tenê rola gehandina peyam û guhartina zanyariyan bi stû girtine, belkî erka pêwendiya navbera bizava neteweyî ya gelê Kurd û civaka Kurdistanê li ser milê wana ye. Rojname di civaka Kurdî de wek stûna here bihêz û bitew ya pêwendiyên siyasî û civakî, bazneya kom kirina rewşenbîr, xwendekar, zehmetkêş, kedkar û xebatkarên rêya azadiya netewa me ye. Rojnameyên kurdî xasmayî yên mîna **Agirî** di rewş û zirûfên ne asayî de der diçin, rola dînamîka civaka şaristanî û çanda medenî digêrin.

Di vê pirspêktîvê de ji dayik bûna **Agirî** bazneya pêwendiyên bizava netewî ya gelê me li Kurdistana Îranê gehandiye bi asteke bilindtir û ber bi tewaw bûnê dibe. Her çend **Agirî** hîna di despêka jiyan û xebata xwe de ye, lê di vê mideha kurt de vê belavokê bi dehan nivîskar û hogirên peyva şîrîn û resen ya Kurdî bi dewra xwe kom kirine.

Di salek ji jiyana **Agirî** de gelek taze law û xwedî şiyana nivîsînê meydana rojnamevaniyê ji bo na pêşvebirina erka netewî ya xwe hilbijartine û cîhê hêviyê ye rojekê ew kesane bibin afrênerê dîroka nû ya rojnamevaniya Kurdî li Kurdistana Îranê.

Nebûna ezmûna berê ya rojnamegeriyê û nebûna weşanek 100% bi zaravê Kurmanciya jorîn li Kurdistana Îranê rola Agirî hin giringtir û barê wê girantir dike. Agirî erka pêkanîna ferhenga weşana Nûdem di rewşek gelek asteng û sehdar de girtiye stûye xwe. Ew di gel pêşve birina armancên siyasî yên ji bo wê hatine diyarî kirin, erka weşandina

çanda devera Bakura Kurdistana Îranê, pêwendî girtin bi Kurdên sirgûnê yên ku bi sedan salan berê hatin koçkirin bo Xurasanê û navenda Îranê û herwisa girêdana bizava siyasî û çandî ya wê beşa welatê me bi hemû perçeyên din bi stû ye.

Ji ber nebûna pêwendiyeke du alî û ektîv, dîroka bizava neteweyî a gelê me li Kurdistana Îranê bi awayekî rastî û objektîv nehatiye nasandin. Dîroka wê perçeya welatê me xasmayî ji bo Kurdên Bakura Kurdistanê û Turkiyê û Ermenîstanê ji ber hinek berjewendiyên demî ne hin aliyên siyasî yên Kurd bi awayekî ne dirust hatiye nîşandan. Lewra Erkeke giran ya **Agirî** nasandina rastiyên wê perçê Kurdistanê bi beşên din yê gelê me ye. Dîroka gelê me mixabin piranî bi destê neyarên gelê me hatine nivîsandin. Encama wê ewa ku gelê me bi dirustî û rastî hev û du û rewşa hev nizanibe.

Rojnamevaniya Kurdî ji bilî weşana siyasî, erka pêşvebirina wekheviya civakî û yeksaniya nav mêr û jinan, agadarî kirina law û ciwanan ji rewşa cîhanê û peşvebirina radeya têgehiştina giştî ya civakî bi stû ye. Lewra cihê hêviyê ye **Agirî** di salên tê de bi awayekî nûjen û bi têgehiştin li piroseya gilobalîzmê û civaka ragehandinê rolek pêşverû ji bo civaka Kurd û rojnamewaniya Kurdî bileyîze.

Yek saliya **AGIRÎ** pîroz be.

29.11.2004 Helsînkî - Finland

agiri

Rojnameyeke siyasî û çandî ye, Partiya Demokrata Kurdistana Îranê diweşîne
Hejmara 13, Novembera 2004

Navnîşan:
AFK
B.P. 102- 75623 Paris
CEDEX 13 –FRANCE

http://www.kurdistanmedia.com/kurmanci/kurmanci.htm

Email:
rojnama_agiri@yahoo.com

agiri2003@hotmail.com

Fax: 0012703425105

Bo Agirî binivîsînin

Eger bo Agirî dinivîsin ji kerema xwe van xalên jêrîn berçav bigirin:
* Çi nivîsek bê nav û nîşan nayê weşandin. Nivîskar dikare navê dilxwaz bo nivîsa xwe hilbijêre, Digel navê dilxwaz ji kerema xwe navê xwe yê rastî bo rojnamê bişînin.
* Eger nivîskar ji bo nivîsîn û berhev kirina mijara xwe ji çavkaniyan mifah wergirtibe, hewce ye îşare bi van jêderan biket.
* Ev nivîsên ku li zimanên biyanî hatibin wergêrandin, hewce ye teksta serekî ya wê jî, ji rojnamê re bihê şandin.
* Hindî bikarin wêne, xerîte û belgenamên hewce tevî nivîsan bo me bişînin.

Desteka nivîskarên Rojnameya Agirî mafê vê çendê heye ku:

- Destêwerdana rênûsa nivîsan biket.
- Wan mijar û babetên ku naverokeke lawaz hebin belav neket.

Mîhrîcana taybet bi çanda Kurdan li Îtalyayê

S. K, Urmiye – Qirar e ku Mîhrîcana taybet bi çanda Kurdan li Îtalyayê bi ahengeke mezin û berfireh, rêk û pêk bihête li darxistin. Biryar e di wê Mîhrîcanê de deq, babetên cur bi cur wekî **sînema**, **muzîk**, **wênekêşî**, **pîşeyên dest çêkirinê** û hwd ... yên Kurdan bikevine pêş çavê gelên din yên cîhanê.

Bo beşa Sînemaya Kurdî, **Behmen Qubadî**, derhêner û Sînemagerê mezin yê Kurd bo nîşandana fîlma xwe ya vê dawiyê (Kusî jî dikarin bifirin) beşdar e. Herwiha Behmen Qubadî dê li ser rewşa sînemaya Kurdî bo beşdarên Mîhrîcanê ku Kurd û neteweyên ne Kurd yên seranserî cîhanê ne, biaxive.

Ji aliyê birêveberên Mîhrîcanê, girûpa muzîka Kurdî ya **Kamkaran** bo pişka Muzîkê hatiye gazî kirin. Hoşeng Kamkar, berpirsyarê girûpa Kamkaran gotî ye: Em dê baştirîn aheng û muzîka van 25 salên dawî yên girûpê li Mîhrîcana taybet bi çanda Kurdan li Îtalyayê pêşkêşî hogir û evîndarên muzîka dewlemend û resen ya Kurdî bikin û hemû endamên girûpê ku ji keç û kurên Hesenxanê Kamkar û hevjînên wan pêkhatine, dê amadeyî Mîhrîcanê bibin.

Mîhrîcana taybet bi çanda Kurdan di meha Reşemeyê de li Îtalyayê dê bihête li darxistin û Kurdên hemû cîhanê têde beşdariyê dikin.

Nan li Îranê û bi taybet li Kurdistanê giran dibe

Heyamek e di Îranê de Nan bi awayekî berçav giran bûye û di warê abortî de zext û givaşeke zaf ketiye ser gel. Niha di bazara azad de 1 Nan bi 40 Tûmenan e û bi nirxa dewletî jî 10 Nan, 150 Tûmenan tê firotin.

Nûnerê PDK Îranê, gotina Fermandeyê Giştî yê Supaha Pasdaran bi derew dixe

Yehya Sefewî, Fermandeyê Giştî yê Supaha Pasdaran a rejîmê ku roja pêncşemiya bihorî li bajarê Xozistanê ji bo Besîciyên Supaha Pasdaran diaxivî, **PDK Îranê** û **Komele** bi wergirtina alîkariya malî (aborî) ji Amerîkayê gunehbar kir. Di vê derheqê de birêz **Dr. Xusro Ebdulahî**, nûnerê PDK Îranê li derveyî welat, di hevpeyvînekê de bi **Radyo Ferda** re gotinên Fermandeyê Supahê bi derew zanî û got: Ev cure buxtanên rayedarên Komara Îslamî dijî partiyên neyar yên xwe, ne tişteke nû ye. Dr. Xusro da xuya kirin: Siyasetên PDK Îranê derheq Îranê ron û aşkira ne, helwêsta me seba pirsgirêka Kurd û Îranê û hemû pirsên pêwendîdar aşkira ne. Me hergav gotiye ku kêşe û arîşeya Îranê divêt bi destê Îraniyan bihête çareser kirin. Me bawerî bi destêwerdana biyaniyan di kar û barê Îranê de nine. Meseleya wergirtina Pare û ew cure buxtanane, tişteke nû ninie ku Komara Îslamî dijî neyarên xwe yên Demokrat bi kar tîne. Rejîm dixwaze bi van basane xelkê bixapîne, lê bi keyfxweşî ve gelê Îranê çi din ew xelke nine ku îro bihêne xerfîn û xapandin.